

GASILEC

Letnik XXXV.

Glasiilo »Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana«

Izđaja vsak drugi mesec. / Posamezne številke 2.50 Din, za inozemstvo 3 Din.
V »JGZ« združena gasilna društva dobivajo po en izvod »Gasilca« brezplačno.

V Ljubljani, dne 20. marca 1931. ● Številka 2.

Cenjenim naročnikom „Gasilca“.

Zaradi prepričlega števila naročnikov ostane „GASILEC“ še nadalje dvomesečnik. Letna članarina po Din 15.— se plačuje vnaprej. Cenjene naročnike naprošamo za nakazilo naročnine čim prej, sicer jim bomo z 2. številko ustavili list. Presežek že nakazane naročnine po Din 30.— se je vknjižil z drugo polovico za leto 1932. v dobro.

Upravništvo.

Adolf Seidl — 70 letnik.

27. januarja 1861. leta so se zbrale v Nachodu na Češkem rojenice ob zibelki novorojenčka, da mu določijo usodo. In določile so, da bodi njegovo življenje posvečeno bližnjemu. Krstili so fanta za Adolfa. To je naš Adolf Seidl, starosta Vseslovanskega gasilskega saveza. Kar so mu rojenice določile, je tudi vestno vršil. Že kot 20leten mladenič, kot mlad učitelj, je stopil v vrste gasilstva. Najprej v domačem kraju, pozneje je organiziral gasilstvo širom svoje domovine, da je danes češko gasilstvo vzor gasilstvu daleč izven mej svoje domovine. Njegova zasluga je, da se je ustanovil Vseslovanski gasilski savez, čigar starosta je že od ustanovitve. Da ga je slovansko gasilstvo poslalo tudi v mednarodni gasilski svet, je samo ob sebi razumljivo. Ni bilo večjega gasilskega kongresa, na katerem bi ne bil sodeloval.

Lansko leto smo lahko opazovali tovariša Seidla na Vseslovanskem gasilskem kongresu v Ljubljani, kateremu je predsedoval kot starosta Vseslovanske gasilske zveze. Kdo se ne spominja živahnega tovariša? Povsod je bil in vse so opazile njegove živahne oči. Kdo bi mislil, da se mu bliža 70 letnica! Z velikiim zanimanjem je sledil napredku našega gasilstva in divil se je nad krasoto naše lepe domovine, ki jo je takrat že drugič obiskal. Ko sem se vozil ob prihodu bratov Čehov z njim z Jesenic, sem vzljubil njegov odkrit značaj. Da so ga vezale z blagopokojnim našim Barletom pristrčne prijateljske vezi, je razumljivo, saj sta oba posvetila svoje življenje trpečemu človeštvu.

Ob priliki Vseslovanskega gasilskega kongresa v Ljubljani ga je Njegovo Veličanstvo, naš kralj, odlikoval z redom Sv. Save III. stopnje, kar je pozdravilo vse gasilstvo z velikim zadoščenjem. Ni pa deloval naš tovariš Seidl samo organizatorično, temveč tudi na literarnem polju. Spisal je več tehničnih knjig in nešteto člankov za strokovne liste, ki jih je tudi sam urejeval.

50 let deluje tovariš Seidl na gasilskem in samaritanskem polju in dobro je uporabil talente, ki mu jih je poklonil Vsegamogočni že v zibelki. Jugoslovensko gasilstvo mu želi ob

njegovem dvojnem jubileju, da bi mu podelil Vsegamogočni še mnogo let. Z brati Čehi pa vzklikamo:

Bodi z nami še mnogo let — vedno zdrav in čil!

M...k Lj.

Adolf Seidl, predsednik Vseslovanskega gasilskega saveza.

Vesti starešinstva.

Vsa župna načelništva nujno pozivamo, da strogo pazijo na zakonito delovanje društev v zmislu odobrenih pravil, po katerih morajo gojiti edino-le cilje in namene nesebične ljubezni do bližnjikov. Nikakor pa se ne smejo podajati na stranpota, vodeča k navzkrižju z obstoječim družabnim redom in veljavnimi zakoni. Gasilstvo deluje za dobrobit svojih sosedov iz čiste in nesebične ljubezni in taki bližnjiki so mu vsi državljani, tvoreči našo lepo, mogočno ujedinjeno kraljevino Jugoslavijo.

Redne in izredne podpore.

»Popisnice« k prošnjam za lanske redne podpore naj vpošljejo župni načelniki s predlogi po sklepu zveznega odbora z dne 29. decembra 1930. nemudoma.

Razdelitev izrednih podpor se bo izvršila hkratu z rednimi. Lanski obdarovanci letos ne pridejo v upoštevanje. Vsaka prošnja mora imeti razen drugih dokazil tudi »Popisnico« in župni predlog glede višine zaprosene podpore. Koncem aprila predložijo župna načelništva vse prošnje zveznemu predsestvu.

Podporni sklad.

Iz podpornega sklada JGZ Ljubljana se bodo delile podpore po zakonitih določilih samo v gasilski službi ponesrečenim, odnosno onemoglim gasilcem ter le onim vdovam in sirotam, kojih možje, oziroma očetje so se smrtno ponesrečili v tej službi. Obrazce teh prošenj, ki jih je treba vestno in pravilno izpolniti, imajo v zalogi vsa župna načelništva, kjer jih naj naroče društva za svoje prosilce. Skrbno opremljene prošnje upravičencev naj zberejo župna načelništva ter jih vpošljejo semkaj tudi koncem aprila t. l. Na zamudnike se ne bo moči ozirati.

Društvene prireditve.

Prošnje za takse proste tombole in srečolov je vlagati na celi pisarniški poli na obrazcu v Koledarju z 20 dinarskim kolkom za rešenje vsaj dva meseca pred prireditvijo. Pri zakasnelih rešitvah je mogoče le posredovanje brzojav-

nim potom po sreskem načelništvu, kamor naj se podajajo v takih primerih društveni odborniki.

Frankiranje pisem in pošiljk.

Pismo z eno in pol pole dobi dinarsko znamko. Vsako drugo pa stehajte na pošti, da ne bo kazenskih poštnin!

Samopomoč.

Zaradi nastalih ovir pri izvedbi skupščinskega sklepa 1. l. obveznega pristopa, je sklicala uprava odsek na posvetovanje dne 1. marca t. l., ki je sklenil objaviti članstvu nastopno:

Izvedba skupščinskega sklepa se je izkazala iz tehničnega kakor tudi iz pravnega stališča za nemogočo; zaradi tega pridržijo dosedanja člani vse že pridobljene pravice in dolžnosti.

Že obstoječa društva poslej lahko vstopijo le s celokupnim rednim članstvom, toda nad petdesetletniki se morajo izkazati pri vstopu z že dvoletnim članstvom.

Vsako novo ustanovljeno društvo prav tako vstopi z vsem članstvom, a nad petdesetletniki se morajo izkazati z zdravniškim izpričevalom, da so sposobni za gasilsko službo.

Iz kateregakoli vzroka iz društva odhajajoči člani ostanejo še vedno v »Samopomoči«, ako redno vplačujejo prispevke ali po dosedanjem ali pa po novem bivališču najbližjega društva.

V vojaško službo odhajajoče članstvo lahko odjavi društvo za čas njegove odsotnosti. Priporočljivo je pa, da založi do povratka zanje društvo prispevke ter ob povrnitvi obračuna z njimi. Taki člani ne plačujejo ponovne prijavnine.

Članskih izkaznic uprava »Samopomoči« ne izdaja več zaradi enostavnosti in cenenosti, ker zadostuje društveni evidenčni list hkratu kot legitimacija.

Redno izplačevanje posmrtnin po društvihi koncem vsakega četrtletja je upravi mogoče le tedaj, ako so zanesljivo vplačala pravomočno svoje prispevke vsa društva. Zaradi tega se ne sme dogajati več, da bi morala uprava izterjavati zaostanke ponovno še v novem četrtletju.

Tone Hojan:

Praktično o ceveh.

Predavanje na tečaju Ljubljanske gasilske župe dne 27. novembra 1930.

(Viri: Fr. Barle: »Ohrana cevi« gl. Gasilec št. XXXI. in C. Holler »Übungsvorschriften für die Wiener Berufsfeuerwehr«.)

Tovaniši! Današnji tečaj je bil sklican zaradi sklepa zadnjega župnega občnega zbora, da na njem praktično pokažemo načine krpanja cevi. Ker pa je načinov krpanja, katere bi Vam mogel priporočiti, samo troje in pa ker sem mnenja, da je gasilcu predvsem treba vedeti, kako se s cevmi ravna, da ostanejo dalj časa cele, bom ob tej priliki v kratkem obsegu povedal vse, kar mora o ceveh vsak gasilec vedeti.

Cevi so tako važen, drag in poleg tega tako enostaven gasilski predmet, da se od vsakega gasilca mora in more zahtevati, da o ravnanju s cevmi ve vsaj toliko, kolikor boste slišali na tem predavanju. Vi veste, da v krajih, kjer imamo vodovod za silo, zadostuje, da ima društvo zadostno dolžino cevi in kar k cevem spada, to je ročnike, spojke in eventualno nastavke, pa že lahko gasi. Naš blagopokojni starosta Barle je poudaril važnost cevi z besedami, da se višino, na kateri društvo stoji, ne ocenjuje po bleščečem praporu ali po lepoti paradnih oblek, temveč po tem, koliko ima društvo dobro ohranjenih cevi. Upravičeno torej lahko trdimo, da so cevi najvažnejši gasilski predmet.

Nabava cevi.

Kakor je drag vsak potreben predmet, tako in še bolj so drage tudi gasilske cevi. Vsakdo dobro ve, koliko je treba zbiranja in beračenja, preden društvo zbere toliko denarja, da lahko naroči vsaj neobhodno potrebno dolžino cevi. In

ko društvo po dolgem času cevi prejme, je velikokrat že težko zbrani denar tako rekoč proč vržen, ker nove cevi popokajo ali pa na toliko mestih puščajo, da niso uporabne. Vzrok temu je največkrat v tem, da društvo naroči cevi najslabše vrste, ki so obenem najcenejše. Društvo potrebuje gotovo dolžino cevi, in če bi naročilo cevi najboljše vrste, bi mu zmanjkalo denarja. Zato pa kupi cenejše cevi, samo da jih je več. No in kakor je revež pri kupovanju vedno udarjen, tako mora tudi gasilno društvo, ki mora radi pomanjkanja denarja kupovati slab materijal, vsako stvar trikrat preplačati. Že naš pokojni starosta Barle je predlagal, da naj si društvo raje nabavi samo 100 m cevi najboljše vrste, kot pa 200 m slabše vrste, ki bi jih morda dobilo za isti denar. Danes pa to še bolj velja, kajti cevi, ki smo jih uporabljali pri ročnih brizgalnah ali pri vodovodih so lahko bile slabše vrste, ker je bilo dovolj, če so vzdržale do 10 atmosfer pritiska. Sedaj pa ima že skoro vsako društvo motorno brizgalno, če je pa še nima, si jo namerava v kratkem času nabaviti. Pri motornih brizgalnah pa si s takimi cevmi ne moremo dosti pomagati, ker motorke razvijajo do 16 in več atmosfer pritiska.

Včasih pa se tudi zgodi, da društvo naroči cevi najboljše vrste, prejme pa cevi, ki popokajo že pri prvi vaji.

Da se izognemo izgubam, moramo že pri nakupovanju paziti, kje, kaj in kako kupujemo.

Obrnite se vedno na tvrdko, katero že poznate kot solidno in pošteno, ali pa Vam je bila kot taka priporočena, in ki ima pri nas svojega zastopnika.

Ko sklepate pogodbo, pazite, da se v pogodbo unesejo sledeče določbe: Tvrdka dobavi društvu n. pr. 100 ali 200 m cevi, ki vzdržuje 20 atmosfer pritiska. Ako se pri preizkušanju, kateremu prisostvuje zastopnik tvrdke, ugotovi, da cevi tega pritiska ne vzdrže, ali da cevi puščajo, more društvo dobavljene cevi staviti tvrdki na razpolago in se pogodba razveljavi. Lahko pa si društvo pridrži in plača uporabne dele cevi, neuporabne konce pa stavi na razpolago tvrdki.

V pogodbi tudi navedite kakšne cevi naj se Vam dobavijo: narezane in opremljene s spojki, ali nenarezane. Če naj se Vam dobavijo že kompletne narezane cevi, potem naročajte vedno cevi krajše vrste t. j. od 10 do 15 m dolžine.

Pri zadnji zvezni skupščini je bil sprejet predlog zveznega tehničnega odseka, glasom katerega naj bi se vsako društvo, ki namerava kupiti kak gasilski predmet, obrnilo v to svrhu na tehnični odsek J. G. Z. Tehnični odsek bo zbral naročila večih društev in bo oddal skupno naročilo taki tvrdki, ki jo pozna kot solidno in pošteno. Tehnični odsek bo prejel gotovo odgovarjajoče blago in sicer po nižji ceni, kot bi jo dosegla posamezna društva. Gotovo je, da bo vsaka tvrdka posvečala večjo pozornost naročilu Jugoslovanske gasilske zveze, kot pa naročilu posameznega društva. Kajti, ako se zameri J. G. Z. je tvrdka v Dravski banovini tako rekoč opravila, če pa se zameri enemu društvu, ni tako hude reči.

Ako torej izpolnjujete sklepe svoje najvišje instance in naročite cevi po tehničnem odseku J. G. Z., se vam ne bo torej treba prepirati s tujimi tvrdkami. Blago boste prejeli ceneje, kot če ga naročite direktno od tvrdke.

Pa tudi če ne nameravate nabaviti gasilskih potrebščin po tehničnem odseku, vam priporočam, da se obrnete pred nabavo za informacije na ta odsek. On vam nasvetuje kam se obrnite, na kaj se pri nabavi ozirajte in vam sestavi tudi osnutek pogodbe.

Preizkušanje cevi.

Ko cevi prejmete, jih na vsak način preizkusite. Preizkušanje naj se vrši vedno ob navzočnosti zastopnika one tvrdke, ki vam cevi dobavlja. Zgodili so se namreč primeri, da je društvo cevi preizkušalo in ugotovilo, da ne vzdrže niti 10 atmosfer pritiska. Vrnilo je torej cevi dobavljalcu, ta pa jih ni hotel sprejeti, temveč je trdil, da so bile cevi v tovarni preizkušene in so vzdržale 20 atmosfer pritiska. Ako so društvu popokale pri 10 atmosferah je to znamenje, da s cevmi ni pravilno postopalo. To se lahko pripeti vsakemu društvu, zato naj bo vedno navzoč zastopnik tvrdke in po njegovih navodilih naj se cevi preizkusijo.

Preizkušajo naj se cevi z motorno brizgalno. Društvo, ki motorne brizgalne nima, naj preizkusi cevi pri sosednem društvu, ki jo ima.

Ako ste naročili kompletne cevi, t. j. cevi, ki so že narezane in opremljene s spojki, morate preizkusiti vsako cev posebej. Cev spojite z motorco in jo po možnosti položite na lestev, ki leži vodoravno na kakem stolu tako da cev opazujete lahko od vseh strani. Na drugem koncu cevi pritrdite ročnik z zapiralnim gobčnikom, če tega nimate, pa zaprite drugi konec cevi s pokrovcem, s katerim je zaprto žrelo pri ročnih brizgalnah. Drugi konec cevi torej mora biti neprodušno zaprt, kako ga zaprete, je končno postranska stvar. V tako zaprto cev polagoma spuščate vodo. Nikdar ne smete soustiti v cev vsega pritiska vode naenkrat, temveč vedno, bodisi pri preizkušanju, pri vajah ali pa pri požaru, postopoma. Torej počasi spuščate v cev vodo in dajete vedno večji pritisk, tako da deluje motorca sčasoma s polno močjo. V začetku bo vsaka cev vodo propuščala. To propuščanje na mora po par minutah prenehati. Tudi manjši curki izgrinejo, ko se cev prepoji. Ako cev pri polnem pritisku motorke ali še preje počni, potem tako cev vrnite dobavitelju. Kajti naše motorke dajejo zaenkrat komaj po 14 do 16 atmosfer pritiska in tega mora cev vzdržati. Tudi če ostanejo še po prefektu 5 minut na cevi vidni curki, ali pa če od cevi še močno kaplja, cev ni uporabna in jo tudi v tem primeru vrnite, odnosno zahtevajte primeren popust na ceni.

Ako pa ste naročili, da se vam dobavi nerazrezana cev, jo preizkusite na sledeči način. Na vsakem koncu cevi morate pritrditi spojko. En konec spojite ravno tako z motorno brizgalno in cev položite kolikor mogoče v ravni liniji po prostoru, na katerem boste cev med preizkušanjem lahko dobro opazovali. Drugi konec cevi zopet zamašite. V cev spustite polagoma ves pritisk motorke. Recimo, da cev pritisk vzdrži. Gotovo pa bo v celem kosu več luknjic, ki tudi po petih minutah še curljajo. Na teh mestih moramo cev zaznamenovati s tintnim svinčnikom. Ko cev režemo, moramo sedaj paziti, da jo po možnosti prerežemo tam, kjer smo opazili luknjico. Vendar pa moramo paziti, da posamezni kosi ne bodo daljši od 15 m ali krajši od 10 m. Par metrov navzdol ali navzgor sicer tudi preveč ne škoduje. Daljše cevi od 15 m so nerodne, kar opazimo že pri vajah, še bolj pa pri požaru, če je treba tako dolge cevi izmenjavati. Dolge cevi so tudi zelo neprikladne za sušenje. Kosi po 5 m, ki bodo morda od celega kosa ostali, se stavijo na razpolago dobavljaju, da jih vzame nazaj, ali pa prepusti društvu brezplačno za krpe. Seveda moramo tvrdko opozoriti že preden cevi razrežemo, da je toliko metrov neuporabljivih in jih ne plačamo. Če je potem tvrdka s tem zadovoljna, ji plačamo uporabne kose, če ne, ji pa cel kos vrnemo.

Polaganje cevi.

Na ceveh se veliko greši ob priliki mokrih vaj, še več pa pri požarih.

Omenil sem že, da velikokrat cevi popokajo zaradi tega, ker se spusti voda z vsem pritiskom hkratu v cev. Paziti je torej, da spuščamo vodo v cev polagoma, šele po par minutah naj bo v cevi ves pritisk.

Pri polaganju cevi moramo paziti na sledeče točke:

Poveljnik naj vedno pred napeljavo cevi oceni položaj na požarišču, da bodo cevi napeljene po najkrajšem potu in tako, da jih ne bo treba pozneje prenašati.

Vedno polagajmo cevi od brizgalne proti požarišču v eni ali dveh linijah hkratu. Samo tedaj, če postavimo med požariščem in med brizgalno dvojak, moramo eventualno napeljavati cevi istočasno od dvojiaka proti požarišču in od dvojiaka proti brizgalni. Ko društvo prihiti na požarišče, ponavadi dela vsakdo na svojo roko in vse hiti brez reda, samo da bi dali preje vodo. Tako se je zgodilo pri nekem društvu, da je prihitelo na požarišče ponoči in napeljavali so cevi v dveh linijah. Na znak brizgačev so pri brizgalni odprli tok. Napadalci pa so kar naprej dajali znake za vodo, ker pri ročniku ni bilo nikake vode. Pozneje so ugotovili, da so oba konca cevi, ki sta bili napeljana od brizgalne, spojili tako, da je tekla voda iz brizgalne nazaj v brizgalno. K sreči ni bilo močnejšega pritiska, ker sicer bi gotovo popokale cevi, ali pa bi se pokvarila brizgalna. Oba konca, na katerih so bili ročniki, sta bila pa seveda tudi med seboj spojena. Taki primeri se morejo pri večjih požarih zgoditi tudi pri belem dnevu, ako se cevi ne napeljavajo v redu samo v eno smer.

Dvojak, če ga imate, naj se postavi vedno na pripravno točko v bližini požarišča.

Nikdar ne pripuščajte k napeljavanju cevi neizvežbanega civilnega ljudstva, ki bi morda rado pomagalo, pa ne zna. Ti vam lahko napravijo kako zmešnjava, koristi pa boli malo.

Redarii naj pazijo, da ostanejo že napeljavane cevi proste, to je: radovedneže naj odganjajo stran od cevi. Okrog požarišča je bila zbrana kakor običajno velika množica ljudi. V to gnečo sem zašel tudi jaz in naenkrat začutim pod nogami cev, skozi katero je tekla voda. Koliko ljudi je istočasno gazilo po ceveh! Tega v nobenem primeru ne smemo dopuščati. V takih primerih odganjajte radovedneže s pomočjo orožnikov, ki so na požarišču navzoči, v skrajnem primeru pa s curkom vode, ki bo gotovo pomagal. Kajti, ako v takih primerih že ne popokajo cevi, škoduje stopanje na cev v veliki meri pritisku.

Dohodi na požarišče naj se puščajo kolikor mogoče prosti.

Kadar moramo cev napeljati preko ceste, katere za promet za daljši čas ni mogoče zapreti, pokrijte cevi z mostički. Po par mostičkov naj ima vsako društvo vedno pripravljenih v gasilnem domu, da jih ima v primeru potrebe takoj pri rokah. Te mostičke si vsako društvo brez stroškov samo napravi. Bodisi da izdolbite primerno deblo, ali pa zbijete dve

močni deski, pod katerima je napeljana cev in preko katerih brez škode za cev lahko prevažamo vozove.

Kadar moramo cevi napeljati preko železnice, moramo izkopati pod šinami toliko prostora, da potegnemo cevi pod šinami.

Okrog vogalov se napelje cev tako, da je lepo v krogu zavita. Ako napravite preveč oster zavo, se cev zalomi, ali kakor pravimo: napravi se koleno. Pri kolenu je prehod za vodo zelo ozek, kar onemogoči vodi prost tek po cevi. Posledica tega je, da cev pri kolenu počni, ali pa imamo pri ročniku šibkejši curek.

Ako se med požarom pokaže potreba cevi premakniti, jih ne smemo kar povleči po kakem pesku ali ostrem kamenju, ker s tem se cev obdrgne in se posamezne nitke razcefrajo. Če se to ponavlja, bodo cevi kmalu zanič. Cev vedno prenesemo in sicer tako, da jo prime eden pri eni spojki, drugi pri drugi, tretji pa kje v sredini. Tako se cev lahko brez drgnjenja prenese kamor je treba. Da pa cev lahko vsak čas premaknemo, moramo pri napeljevanju paziti, da cevi napeljujemo vedno drugo poleg druge, to je paralelno, nikdar pa ne eno preko druge. Če se cevi križajo, je težko premakniti spodnjo cev. Morali bi cevi razpojiti, kar je pa zamudno.

Kadar moramo cev napeljati v višje nadstropje kake hiše, se bomo poslužili, če le mogoče, stopnic. V tem primeru napelujemo cev vedno po notranji strani stopnic, tako, da ostane zunanji del stopnic prost za prehod in za reševanje predmetov ali ljudi.

Ako cevi po stopnicah ni mogoče napeljati, jih moramo potegniti skozi okno. Eden ali dva gasilca splezata s pomočjo lestev v nadstropje, v katero je treba napeljati cevi. S seboj vzameta reševalne vrvi, katere vržeta spodaj stoječim gasilcem. Ti privežejo na vrv cev in na ta način se cev povleče v nadstropje. Če je mogoče, pa napadalci cevi pripno kar na karabinar pri pasu in jih vlečejo za seboj. Ko imamo cev v nadstropju, jo moramo na primernem mestu privezati. Cev običajno privežemo na spodnjem delu spojke. Težo vode ne sme nositi cev, temveč jermen ali vrv, s katero je cev privezana. Ako cev ne bi bila privezana, bi se na oknu, skozi katerega je cev napeljana, premer cevi radi teže vode zelo zmanjšal, napravilo bi se na cevi koleno, o katerega posledicah sem že omenil. Te posledice pa pridejo v višjih nadstropjih, zlasti z ozirom na moč curka, še bolj v poštev. Skozi okno mora biti cev tako napeljana, da napravlja preko okna lepo zaokrožen lok, ki se okna komaj dotika.

Paziti moramo, da cevi ne napeljujemo čez pogorišča, preko razbeljenega kamenja, žerjavice ali črepinj. Tudi jih ne smemo napeljavati preveč blizu ob poslopju, ki se ruši, da ne padajo na cevi ogorki in kamenje.

Uporaba dvojaka.

Parkrat sem že omenil dvojak. Ker pa ne vem, če ste si glede uporabe dvojaka na jasnem, vam povem par primerov, kako se dvojak v praksi uporablja.

Dvojak principijelno vedno vključite v linijo cevi in sicer vedno v bližino požarišča. Ako dvojak pozneje uporabite je dobro, če ga pa ne, pa prav nič ne škodi. Vzemimo slučaj, da moramo črpati vodo 200 m od požarišča. Na razpolago imamo samo 300 m cevi, potrebna bi pa bila dva curka. Če bi napeljali takoj od brizgalne dve cevi, potem požarišča ne bi dosegli. Napeljali bomo torej od brizgalne do požarišča samo eno cev, pred požariščem pa pritrdimo dvojak in po njem razdelimo vodo v dve cevi. Na ta način prihranimo na ceveh. Pa tudi za slučaj, da imamo zaenkrat dovolj cevi in napelujemo od brizgalne takoj dve liniji, vključite vedno v eno ali pa v obe liniji dvojak. Če se pozneje pokaže potreba, da se oddaja voda na tri cevi, pritrdimo na dvojak še eno cev, pa je. Saj motorne brizgalne lahko oddajajo vodo tudi na štiri curke. Ako napelujemo vodo v hišo, bomo pred zadnjo cevjo vedno vključili dvojak, bdisi zunaj hiše, še bolj pa, če v hiši, zlasti če napelujemo vodo v višje nadstropje. Po stopnicah napelujemo eno cev, na hodniku pa vodo z dvojkom razdelimo v dve cevi. To nam pride prav zlasti tedaj, če nimamo ročnikov z zapiralnim gobčnikom. Ako namreč ogenj v sobi napadalec pogasi, ni treba, da bi dal signal za zaprtje toka k brizgalni, ampak je dovolj, da ga da one-

mu, ki regulira dvojak, ki ga bo gotovo preje slišal. Pri dvojaku se torej voda lepo zapre na eno cev, ki vode več ne potrebuje, na drugo pa lahko teče še naprej. Kadar pa tudi druga cev vode ne rabi več, zapre še drugo cev in da znamenje k brizgalni, da tok zapre. Na ta način se napravi v sobah manj škode z vodo.

Pri tej priliki naj omenim še to, da se v poslopja vedno napeljujejo najboljše cevi, ker s cevmi, ki puščajo, se napravi lahko po nepotrebnem z vodo veliko škodo.

Imamo pa še drugače vrste dvojakov. N. p.: Društvo je imelo brizgalno z grlom štev 8 in cevi z istim premerom. Od J. G. Z. pa so priznane kot normalne cevi s premerom 6 in take cevi so sedaj tudi že večinoma v uporabi. Društvo bi moralo sedaj pravzaprav zavreči stare cevi in popraviti grlo brizgalne, ker sicer pri večjih požarih ne more sodelovati s sosednimi društvi, ki imajo normalne cevi s spojko štev. 6. Da pa mu ni treba popravljati brizgalne, si pomaga na ta način, da naroči dvojak, ki ima dotočno grlo št. 8 iztočni grli p štev. 6. Tak dvojak si lahko naroči pri Strojni tovarni in livarni v Ljubljani ali pa kje drugje. Kadar društvo gasi samostojno, lahko uporablja svoje stare cevi št. 8, ako pa gasi skupno s sosednimi društvi, si pomaga z dvojkom. Svoje cevi lahko po dvojaku vsak čas spoji s cevmi sosednega društva. Lahko pa dvojak pritrdi tudi direktno na brizgalne in od brizgalne napelje eno ali pa dve liniji novih cevi št. 6, kajti jasno je, da v bodoče društvo ne bo več naročalo cevi št. 8, temveč predpisane normalne cevi.

Po končanem požaru ali vaji, je treba cevi lepo pospraviti. Ponavadi, zlasti pozimi, ko na gasilcih od mraza zmrzuje obleka, se po požaru cevi kar stlačijo skupaj, samo da se jih lahko spravi na voz. Cevi moramo po uporabi vedno lepo naviti na vijak ali pa jih zviti v kolač. Zlasti pozimi ne smemo cevi kar zložiti, ker zmrznjena tkanina se v kolenih direktno lomi. Moramo jih torej lepo naviti in naložiti na voz.

Pranje cevi.

Vse uporabljene cevi moramo po požaru očistiti, preden jih posušimo. Peremo cevi na razne načine, katerega imamo pač na razpolago. Če niso preveč umazane, jih položimo na čist prostor, na beton, ali na deske in jih z ročnikom toliko časa škropimo, da so čiste. Če so pa zelo umazane, jih namočimo v kadeh ali čebrih, da se umazanija od cevi odloči. Ko se blato od cevi odloči, si lahko zopet pomagamo z obrizgavanjem, ali pa cevi položimo na kako desko in jih očistimo z mehko sirkovo krtačo. Pri tem pa ne smemo štediti s čisto vodo. Ne smemo uporabljati preostre krtače, ker s tako se nitke na cevi cefrajo. Če imamo na razpolago čisto tekočo vodo, v kateri ni preveč črepinj, lahko cevi peremo tudi v tekoči vodi. Ako so cevi umazane na notranji strani, moramo spuščati skozi cev toliko časa vodo, da pride iz cevi čista voda.

Sušenje cevi.

Ko so cevi oprane, jih je treba dobro osušiti, preden jih shranimo. Za sušenje cevi so določeni stolpi gasilskih domov. V stolpu, tik pod streho je pritrjen eden ali več škripcev. Skozi te škripce tečejo vrvi, ki morajo biti dvakrat tako dolge kot znaša višina od škripca do tal. Na enem koncu vrvi je privezano železo v obliki sidra, ki ima več kavljjev. Oprano cev privežemo na kavelj tega sidra in jo potegnemo kvišku. Ako cevi niso daljše od stolpa, bomo cev privezali za spojko, v nasprotnem slučaju pa jo moramo privezati čez sredino. Če sušimo cevi tako, da so čez sredino privezane, moramo cev med sušenjem parkrat premenjati, da se tudi oni del cevi, ki je bil preganjen, dobro osuši. Ako namreč cevi ne premaknemo, se oni del cevi, kjer je bila privezana in preganjena, ne more osušiti.

Sušenje v stolpu je najboljše, ker se cev lepo odceja in enakomerno suši. Ako gasilno društvo nima na razpolago stolpa, naj po možnosti dobi za sušenje cevi primeren prostor v kakem drugem poslopju, n. pr. v stopnišču kake višje hiše, v cerkvenem stolpu, v skrajnem slučaju v podstrešju kakega poslopja. Ako nimamo na razpolago takega prostora, v katerem bi mogli cevi obesiti, naj se cevi po možnosti napne tako, da vise poševno, da se voda lahko odceja. Prostor, v katerem se cevi suše, bodi suh in v vlažnem vremenu zaprt, da vlaga ne more do cevi.

Za sušenje cevi naj se daje vedno prednost zaprtim prostorom, lahko pa se cevi suše tudi na prostem. Mnogo se uporabljajo v to svrhu kozelci. Ako mogoče, obesimo cev v notranjosti kozelca na sličen način kot v stolpu, ali pa v poševni legi. Lahko pa jih tudi obesimo preko late, pri tem pa moramo cevi premikati med sušenjem, da se osuši cev tudi na mestu, kjer je visela preko late.

Naš pokojni starosta Barle je priporočal za sušenje tudi drogove s škripci. Tak drog iztaknemo iz okna kakega visokega poslopja in navežemo na kavlje cevi, kakor pri sušenju v stolpu.

Pri sušenju na prostem je treba paziti, da cevi niso izpostavljene vlagi ali pa preveliki vročini. Ako se cev prehitro posuši na vročini, postane tkanina cevi krhka.

Nikdar pa cevi ne sušimo raztegnjenih po tleh, po travi ali po kakem grmovju.

Hranjenje cevi.

Dobro posušene cevi navijemo na navijake ali vretena. Pri navijanju cevi moramo paziti na to, da se cev pri spojkah ne lomi. Na mestih, kjer je spojka, moramo torej cev naviti poševno preko vretena. Navijamo cevi spojene, in sicer tako, da pridejo spodaj slabše cevi, zgoraj pa cevi boljše vrste. To pa radi tega, da pridejo v slučaju uporabe vedno boljše cevi k brizgalni, ker cevi, ki so takoj pri brizgalni, morajo prenesti najhujši pritisk vode. Kolikor dlje pa so cevi od brizgalne, toliko manjši je pritisk, ker se ta v ceveh vsled trenja ubija. Ako so cevi opremljene z navijalnimi spojkami, je pri navijanju paziti tudi na to, da pride na vrh vedno matica spojke, katero spojimo pri požaru na grlo brizgalne.

Cevi, katere ne moremo naviti na vretena in navijake, zvijemo v kolače. V kolače pa zvijemo cevi tako, da cev raztegnemo na tla in jo preganemo približno čez pol; spodnji del naj bo kakega pol metra daljši. Tako preganjeno cev začnemo zvijati v kolač na ta način, da ostaneta oba dela spojke na vrhu. Taki kolači so pripravljeni za metanje cevi in sicer morajo biti cevi navite tako, da ostane metalcu v rokah oni konec cevi, ki ima matico spojke.

Ne sme se pa cevi zvijati v kolač na ta način, da pride en del spojke v sredino kolača, drugi pa na vrh, ker se cev pri spojki, ki ostane v sredini kolača, lomi.

Cevi, ki so zvite v kolače, potem položimo na kako polico pokoncu, drugo poleg druge. Nikdar naj se kolači ne polagajo na robove, enega vrh drugega, ker cevi na robovih že itak največ trpe in bi se z drgnjenjem na ta način še prej raztrgale.

Kakor rečeno, naj se hranijo svitki cevi po možnosti na policah ali na kakem drugem vzvišenem in suhem mestu. Nikdar pa naj ne leže svitki na cementnih ali ilovnatih tleh doma.

Najmanj vsakega pol leta moramo navite cevi previti in pregledati, če se jih ni morda prejela trhnoba.

Spojke.

Spojki imamo dve vrsti, in sicer navijalne in stikalne spojke. Vsaka od teh dveh vrst ima svoje dobre, kakor slabe strani. Dobra stran navijalne spojke je ta, da se neprodušno spoji in voda pri spojkah ne uhaja. Slaba stran pa je pri njih, ker je spajanje z njimi bolj zamudno in se zelo lahko napravijo zamenjave. Velikokrat se namreč zgodi, da pri požaru, zlasti če se cevi ne napeljavajo pravilno, napelje skupaj dva enaka dela, to je dve matici, ali obratno, ki jih ne moremo spojit.

Dobra stran stikalnih spojk je ta, da je pri njih vsaka pomota izključena in se z njimi cevi zelo hitro spaja. Slabo pa je, ker se te spojke ne spoje neprodušno in velikokrat pri spojkah uhaja voda, kar se pozna pri ročniku.

Imamo pa še prehodne spojke za spajanje stikalnih spojk z navijalnimi in spajanje cevi z različnim premerom. Nekatera društva imajo n. pr. nekaj cevi s stikalnimi, nekaj pa takih z navijalnimi spojkami. Da lahko ene cevi spoji z drugimi, mora imeti par prehodnih spojk. Prehodna spojka ima na eni strani stikalno spojko, na drugi pa en del navijalne spojke.

Če ima društvo cevi štev. 8 in cevi štev. 6 mora ravnato imeti prehodno spojko, ki ima na eni strani matico štev. 8, na drugi pa drugi del spojke štev. 6.

Tudi na spojke je treba paziti, da se dalj časa ohranijo. Ne smemo jih premetavati po betoniranih, ali drugače trdih tleh.

Ročnik.

Ročnike imamo z ozirom na premer gobčnika, raznih kalibrov, običajno od 12 do 18 mm.

Ročnike z manjšim premerom uporabljamo takrat, kadar daje brizgalna malo vode, ali kadar rabimo daljši curek, n. pr. če brizgamo od tal na visoko streho, ali če radi prehode vročine ne moremo v bližino požara.

Ročnike z večjim premerom pa uporabljamo tedaj, če imamo dovolj pritiska, oziroma dovolj vode in gasimo iz bližine.

Imamo še ročnike z zapiralnim in ročnike s pršilnim gobčnikom.

Ročnike z zapiralnim gobčnikom uporabljamo zlasti pri gašenju sobnih požarov. Kadar namreč napadalec ogenj pogasi v sobi, zapre vodo z zapiralnim gobčnikom, in če se ogenj zopet pokaže, ročnik zopet po potrebi odpre. Na ta način se ne napravi v stanovanjih preveč škode z vodo. Ročniki z zapiralnim gobčnikom pridejo, kakor že omenjeno, prav tudi pri preizkušanju cevi.

Ročniki s pršilnim gobčnikom vodo razprše. Te ročnike uporabljamo tedaj, kadar gasimo n. pr. gorečo travo, seno itd., kjer ne rabimo močnega pritiska vode, temveč širok curek.

Krpanje cevi.

Govoriti moremo o dveh vrstah krpanja. O zasilnem krpanju na požarišču in o stalnem krpanju cevi.

Skoro bi si upal trditi, da je pri današnjih razmerah krpanje na požarišču važnejše, ker z njim obvarujemo cevi pred večjimi poškodbami.

Skoro pri vsakem požaru, bodisi v mestu ali na deželi, sem imel priliko videti cevi, ki so puščale na vseh koncih, toda nobeden se ni spomnil, da bi luknjice zamašil. Ali ni smešno, če vidite gasilca ali pa negasilca, ki čepi pri cevi in tišči na luknjico prst, mesto da bi vzel košček cunje in cev preko luknje prevezal?

Voda v cevi že radi trenja izgublja na moči, če pa še na več mestih pušča, nima pri ročniku nikake moči več, kar se na curku zelo pozna, zlasti če brizgalna že itak daje malo vode.

Vsak gasilec, zlasti pa redarji, mora imeti v žepu delovne obleke, ali pa v posebni torbici po par obvez za cevi. Če opazi, da cev na kakem mestu pušča, naj se mu nikar ne zdi škoda tiste pol minute, ki jo zamudi s tem, če z obvezo cev preko luknjice preveže. Še preden pa to stori, naj s tintnim svinčnikom zaznamuje mesto, kjer cev pušča. S tem, da cev zaveže, jo ohrani pred večjimi luknjicami in obenem prepreči zmanjšanje pritiska vode.

Obveze si vsak gasilec napravi sam iz juhtovine, jadvine ali tudi iz platna, iz usnjenih odpadkov ali iz starih cevi. Vsaka stvar je boljša kot nič.

Priporočajo se tudi manšete iz starih cevi. Staro, neuporabno cev razrežemo na 5 do 10 cm dolge končke. Preden na novo cev pritrdimo spojke, potegnemo na vsak konec po eno ali dve taki manšeti. Ako pozneje pri požaru ali pri vaji opazimo, da cev na kakem mestu pušča, potegnemo eno izmed manšet do mesta, kjer cev pušča. Te manšete luknjico dobro zamaše, toda morajo biti za eno ali dve številki večjega premera kot cev sama. Ako so manšete istega premera kot cev, bi bilo vlačenje od spojke do luknje tako zamudno, da je veliko boljše, da poškodovano cev premenjamo. Tudi bi bila cev na mestih, kjer bi bile take manšete, pretisnjena, kar bi kolikor toliko oviralo prost tek vode skozi cev.

Pa tudi manšete z večjim premerom, ki cevi ne pretisnejo, niso priporočljive za stalno krpanje, ker se cev pod manšeto nikdar dobro ne presuši.

V zadnjem času so se pojavile tudi pločevinaste manšete, ki so se pri mokrih vajah, kakor tudi na požarišču izkazale kot zelo pripravne. Take manšete more napraviti vsak ključavničar za mal denar. Te manšete so dolge približno 10 cm, dvokrilne, s takim premerom, da se na napeto cev tesno prilegajo. Manšeto položimo okrog cevi in jo zaklopimo.

Praden cev na en ali drugi način zavežemo, moramo luknjico zaznamovati s tintnim svinčnikom, da jo doma za staljo zakrpamo.

Načinov za stalno krpanje cevi je več, toda priporočiti vam morem samo tri.

Manjše luknjice zakrpamo s pomočjo lotanja. S pomočjo notranjost cevi, tako da ostane glavica vijaka v notranjosti do raztrganega mesta in porinemo lot skozi luknjico. Na konec lota, ki ga dobimo iz cevi, položimo košček usnja in preko usnja okroglo ploščico iz pločevine. Notranji del lota je položen na železni drog, s katerim smo lot spravili v cev, zunanji konec lota pa pri cevi odščipnemo, ako je predolg in potem tolčemo s kladivom po njem, da se napravi iz njega glava. S tem je cev zalotana in zanetana.

Drugi način je skoro enak prvemu, le da v tem slučaju ne rabimo lota, ampak vijak. Vijak porinemo pravtako v notranjost cevi, tako da ostane glavica vijaka v notranjosti cevi. Ko dobimo vijak iz cevi, položimo pravtako preko

njega ploščico iz usnja in ploščico iz pločevine, potem pa navijemo matico.

Za krpanje večjih luknjic pa se poslužujemo oblepkov (Pickpflaster). Cev na raztrganem mestu najprej dobro izgladimo in potegnemo preko tega mesta parkrat z likalnikom. Cev položimo gladko deščico, na njo pa prej še kos papirja. Na raztrgano mesto položimo oblepek tako, da je gumijasta masa na cevi. Nato z vročim likalnikom nekoliko časa gladimo oblepek. Z gorkoto se gumijasta masa raztopi in se zaje v tkanino cevi. Preko oblepka položimo potem zopet kos papirja in gladko deščico. Potem damo del cevi, ki je med deščicama, v stiskalnico (prešo), ali pa jo dobro stisnemo na kak drug način in tako stisnjeno pustimo kakih 10 minut. Tako je cev zakrpana.

Ta način krpanja se pri nekaterih društvih ni obnesel in so ga opustili. Pri ljubljanskem gasilnem društvu pa se ta način uporablja že dolgo let s popolnim uspehom. Krpe, ki so stare že leta in leta, drže še zelo dobro. Iz tega sklepam, da je ta način dober, samo pravilno se mora krpanje izvršiti.

Jaka Tinta:

Nekaj o gasilski pismenosti.

Kulturna stopnja vsakega naroda se ravna po njegovi pismenosti. Čim več šol, tečajev in predavanj ima kak narod, tem bolj je izobražen in tem večje je njegovo blagostanje.

Narod, ki zna pisati, zna gotovo tudi čitati in zna tudi samostojno misliti in presojsati. Narod pa, ki piše, ne piše morda zato, ker ravno zna pisati, temveč piše zato, da tudi čita in se pri tem uči in izpopolnjuje.

Kar velja o narodu, velja v življenju o vsaki organizaciji, pa velja tudi o naši gasilski organizaciji.

Mi gasilci smo pismeni ljudje, to se pravi, mi znamo pisati in znamo tudi čitati.

Da, mi znamo pisati in tudi čitati, a žalibog neko drugo napako imamo. Mi namreč nočemo pisati in čitati, ker smo — malce — leni!

Pa glede pisanja bi še nekako šlo, le čitati se nikakor ne moremo pripraviti. Zdaj pa seveda, ker nočemo in ne znamo čitati, pa jemljemo s tem veselje tudi onim, ki pišejo in zato tudi ti ne pišejo tako in toliko, kakor bi to radi storili, če bi bilo med nami več veselja in zanimanja do čitanja. **Kdo pa naj tudi piše, če nihče tega ne čita?!**

Kakor znano, imamo mi gasilci kot zavedna stanovska organizacija tudi svoje lastno stanovsko glasilo »Gasilca«, ki je letos vstopil že v svoje 35. leto.

Torej pet in trideseto leto že izhaja naš strokovni list »Gasilec« ter budi gasilsko zavest med nami.

Dne 6. maja 1888. leta so ustanovili naši predniki gasilsko zvezo, ki je tako lepo uspevala, da se je kaj kmalu pokazala potreba po lastnem strokovnem glasilu.

Na občnem zboru Zveze leta 1896. se je sklenilo, da mora začeti z novim letom izhajati lasten strokovni list.

In res je dne 6. februarja 1897. leta izšla prva številka »Gasilca« s sledečim uvodom:

Tovariši!

Ustrezajoč želji, izraženi na zadnjem občnem zboru zveze, je sklenil novoizvoljeni odbor v svoji prvi seji dne 26. decembra p. l. izdajati lastno strokovno glasilo.

Domačim dnevnikom smo iz srca hvaležni za podporo, katero so izkazovali domačemu gasilstvu; vendar pa pri najboljši volji ne morejo staviti na razpolaganje našim zadevam svojih predal v večjem obsegu, kakor bi bilo od naše strani želeli, in je torej želja po strokovnem listu lahko umljiva in pač tudi upravičena.

Res imamo lepo število strokovnih listov, ali ti izhajajo ponajveč v nemškem jeziku in jih torej večina naših članov ne ume, dalje so tudi predragi, torej ne morejo služiti našim posebnim zadevam in zavezinim smotrom.

Edinega hrvatskega strokovnega lista se tudi ne moremo poslužiti, kajti naši nemški sodeželani, ki so tudi udje za-

veze, ga ne razumejo; tudi drugi preprosti gasilci niso hrvaščine zmožni.

Odbor se je torej odločil, da izda lastno kranjsko glasilo, in sicer v obeh deželnihi jezikih, v obeh jezikih, da ga vsi udje razumejo, in tudi zato, da se z listom krepi združitev z drugimi deželnimi zavezami v Avstriji.

»Gasilec« kot glasilo zaveze bo izhajal početkoma poljubno po potrebi; če se izkaže potreba, bo izhajal kasneje mesečno.

Gasilci! List izhaja zaradi Vas in naše skupne stvari; podpirajte ga pridno s stvarnimi dopisi o gasilskih zadevah, drugih vprašanj pa se ogibajte, ker ni zanje v njem prostora.

Dopisi naj se pošiljajo Franu Ks. Troštu na Igu pri Ljubljani, denar pa A. C. Achtschinu v Ljubljani.

Zavezin odbor.

Tako se je torej začelo in potem je šlo dalje in dalje ter dovršilo zdaj že 34 let.

Zanimivo je, kako je ta naš strokovni list izhajal in kolikokrat je sploh izšel v tej dobi. To je tem bolj zanimivo, ker vseh izšlih izvodov »Gasilca« ni naš Narodni muzej nima.

Krivda leži deloma na upravi lista, ki je vedno založila le naročeno število izvodov, deloma pa leži krivda tudi na gasilcih samih, ker so se premalo zanimali za list in so ga premalo podpirali, zaradi tega je uprava naročila in plačevala vedno le toliko izvodov, kolikor jih je resnično potrebovala. Uprava je morala namreč vsak izvod »Gasilca« plačati, denarja pa tudi prejšnje čase ni bilo na razpolago.

Iz sledeče tabele je razvidno, kolikokrat na leto je »Gasilec« izšel v preteklih 34 letih.

PREGLED

popolne izdaje »Gasilca«:

Letnik	I. (1897) ima št.: 1, 2, 3, 4, 5, 6.
»	II. (1898) » » 1, 2, 3, 4.
»	III. (1899) » » 1, 2, 3, 4.
»	IV. (1900) » » 1, 2, (3 + 4 skupaj).
»	V. (1901) » » 1, 2, 4.
»	VI. (1902) » » 1, 2, 3, 4.
»	VII. (1903) » » 1, 2, 3, 4.
»	VIII. (1904) » » 1, 2, 3, 4.
»	IX. (1905) » » 1, 2, 3, 4.
»	X. (1906) » » 1, 2, 3, 4.
»	XI. (1907) » » 1, 2, 3, 4.
»	XII. (1908) » » 1, 2, 3, 4.
»	XIII. (1909) » » 1, 2, 3, 4.
»	XIV. (1910) » » 1, 2, 3, 4.
»	XV. (1911) » » 1, 2, 3, 4.
»	XVI. (1912) » » 1, 2, 3, 4.
»	XVII. (1913) » » 1, 2, 3, 4.

» XVIII. (1914) » » » 1, 2. (Začetek vojne.)
» XIX. (1915) » » » 1 — 4 skupaj).
» XX. (1916) » » » (1 + 2 skupaj), (3 + 4 skupaj).
» XXI. (1917) » » » (1 + 2 skupaj), (3 + 4 skupaj).
» XXII. (1918) » » » (1 + 2 skupaj), (3 + 4 skupaj).
» XXIII. (1919) » » » 1, 2, (3 + 4 skupaj). (JGZ.)
» XXIV. (1920) » » » 1, 2, 3.
» XXV. (1921) » » » 1, 2, (3 + 4 skupaj), 5.
» XXVI. (1922) » » » 1, 2, 3, 4.
» XXVII. (1923) » » » 1, 2, (3 + 4 skupaj), 5.
» XXVIII. (1924) » » » 1, 2, (3 + 4 skupaj), 5.
» XXIX. (1925) » » » (1 + 2 skupaj), 3, (4 + 5 skupaj), 6.
» XXX. (1926) » » » 1, (2 + 3 skupaj), (4 + 5 skupaj), 6.
» XXXI. (1927) » » » 1, 2, 3, 4, 5, 6.
» XXXII. (1928) » » » 1, 2, 3, 4, 5, 6.
» XXXIII. (1929) » » » 1, 2, 3, 4, 5, 6.
» XXXIV. (1930) » » » 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

Skupaj: 34 letnikov in 134 izvodov.

Ta pregled jasno priča o naši pismenosti, obenem pa je tudi dokaz, da si zavedno jedro našega gasilstva že od vsega početka želi naukov in izobrazbe ter čim večjega razmaha.

V 34 letih je izšel »Gasilec« 134 krat

Prvih 63 izvodov je uredil Fran Ks. Trošt, takratni zvezni tajnik, ki ga je pobrala smrt po drugi urejeni številki »Gasilca« v letu 1912. Bil je urednik 15 in pol leta.

Za njim je prevzel uredništvo Fran Barle, naš nepozabni starosta, ki nam je uredil 53 izvodov »Gasilca« ter nas je prav tako po drugi urejeni številki »Gasilca« v letu 1928. nepričakovano za vedno zapustil. Urejeval nam je »Gasilca« 16 let.

Tretjo številko »Gasilca« v letu 1928., to je posmrtno številko Barletovo, nam je uredil takratni zvezni tajnik Janko Hojan.

Nato pa je prevzel urejevanje »Gasilca« Ljudevit Musek, zvezni podstarosta, ki nam je uredil 17 izvodov in nam urejuje »Gasilca« še danes.

Prvih 12 izvodov »Gasilca« je bilo tiskanih v slovenskem in nemškem jeziku.

Na občnem zboru Zveze dne 7. septembra 1899. leta pa je predlagal delegat ljubljanskega gasilnega in reševalnega društva tov. Dachs sledeče:

»List »Gasilec« naj se zanaprej izdaja samo v slovenskem jeziku, in to iz sledečih razlogov: 1. ni vredno eno in isto tiskati v obeh jezikih, osobito, ker je nemških društev le malo število, 2. prihrani se uredništvu veliko dela, 3. prihrani se na tisku in papirju, in 4. izhajal bi »Gasilec« lahko večkrat, kot dosedaj.«

Kljub nekaterim ugovorom je bil ta predlog sprejet in tretjo številko »Gasilca« v letu 1899. najdemo že v samo slovenskem jeziku.

Zanimivo je, da je na istem občnem zboru takratni urednik »Gasilca«, tožil sledeče: »Gasilca« se ne podpira skoraj nič, dasiravno sem to že opetovano prosil. Jaz sam ne morem vsega spisati, ker ne morem za vse vedeti, kaj se tu in tam zgodi; podpirajte torej list z dopisi, ako hočete, da bo izhajal, sicer bi moral prenehati, kar bi bilo gotovo v kvar gasilstvu.«

Tem urednikovim besedam nimam ničesar drugega dodati, kakor edino to, da je danes še prav tako, zato — na delo!

Zapisnik

redne seje tehničnega odseka J. G. Z., ki se je vršila dne 29. decembra 1930. v Mestnem domu v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika.
2. Poročilo in sklepanje o novem vežbovniku.
3. Poročilo in sklepanje o vežbovniku za motorne brizgalne.
4. Predlogi.
5. Raznoterosti.

Navzočni: Načelnik Ivan Rus, tajnik Milko Hojan, člani K. Gologranc, Lj. Musek, Anton Cerar, Z. Holecček, Ign. Merhar, Lesar in R. Mayr namesto Ivana Sajeveca. Seji sta prisostvovala tudi člana starešinstva J. G. Z. Jernej Venčust in Geza Vezer.

Odsotni in opravičeni: Ant. Kolarič in Ivan Rakoše.

Načelnik Ivan Rus otvori ob 8. uri sejo, konstatira sklepčnost in pozdravi navzoče.

Preide se nato takoj na dnevni red.

I. Čitanje zapisnika zadnje seje.

Tajnik M. Hojan prečita zapisnik zadnje seje, ki se odobri.

II. Poročilo in sklepanje o novem vežbovniku.

Tovariš načelnik poroča, da je po sklepu odseka, ki je bil odobren po zadnji zvezni skupščini, predložen zvezni odborovi seji, ki se vrši danes, načrt za novi vežbovnik.

Ker je bil s predpripravami za ta vežbovnik poverjen tajnik M. Hojan, poda ta naslednje poročilo:

Ze več let se ponavlja od strani raznih župnih vodstev želja po izpremembi obstoječega vežbovnika. Največ predlogov stremi za tem, da se proste in redovne vaje izvajajo v bodoče po obstoječem vojaškem vežbovniku. Ta zamisel je povsem pravilna in jo propagirajo umevno vsi mlajši člani naše organizacije. Razlog za to je enostaven. Za one člane, ki so služili svoj vojaški rok v naši armadi, bi bil prehod na vojaško poveljevanje zelo lahek, onim članom pa, ki bodo morali vojaški rok šele odslužiti, bi pa novi vežbov-

nik, ki bi bil enak vojaškemu, zelo olajšal službo v kadru. Težje bi se prilagodili novemu vežbovniku oni člani, ki niso služili v naši armadi. V poštev pridejo pri tem v prvi vrsti naši starejši člani. Ne da bi tem zaslužnim in vztrajnim možem krtili pravice in jim mogoče želeli prerani grob, moramo vendar poudariti, da nas eventualno godrnjanje ne sme plašiti, ker organizacija s smrtjo starejših članov ne bo prenehala, temveč bo slonela na prirastku članstva iz mlajše generacije, ki bo vežbovnik poznala iz vojske.

Zahteva po novem vežbovniku je razumljiva in utemeljena. Vsako ugovarjanje, da se novega vežbovnika pri starejših članih ne bo moglo uveljaviti, je le znak slabe volje dotičnega, ki ugovarja, in prepričani bodimo, da tak nezadovoljež tudi sedanjega vežbovnika ne pozna, še manj pa, da bi bil sposoben učiti vaje po njegovih predpisih. Koliko poznajo vežbovnik razni društveni in tudi župni funkcionarji, nam je najlepše pokazal zadnji kongres. Ako bi si takrat beležil vsa raznovrstna povelja, ki jih naš vežbovnik ne predvideva, bi kmalu da lahko sestavil vežbovnik za mednarodno gasilsko federacijo.

Nov vežbovnik je torej na vsak način uvesti in ta naj zbliža našo organizacijo z vojsko in sokolstvom.

Ker že itak obstoja sklep zvezne skupščine za uvedbo novega vežbovnika, ostane sedaj odprto samo vprašanje, kdaj je tega uveljaviti. Pri tem vprašanju pa naletimo na oni nedostatek, ki je bil že opetovano predmet razmotrivanja naše zveze in ostalih gasilskih organizacij naše države. Vsi vemo, da se že 6 let snuje v naši državi Savez vseh gasilskih organizacij, vsi pa tudi vemo, da smo samo radi tega tako malo upoštevani na merodajnih mestih, ker nimamo skupne državne organizacije, ki bi nedvomno dosegla vse ono, za kar se bore posamezne zajednice že več let brezuspešno. In zakaj še nimamo Saveza? Dokler je našo državo še preplavljalo strankarstvo in politična razcepljenost, so nam vedno odgovarjali, da so temu krive politične razmere. Kaj pa se je storilo po januarskem manifestu? Osnoval se je sicer pripravljali odbor Saveza pod predsedstvom Marjana pl. Hrčiča

iz Djakova, vendar čaka ta odbor na potrditev saveznih pravil že preko enega leta. In čujte najlepše! Neki hrvatski list je pred kratkim prinesel senzacionalno vest, da bi bil Savez že potrjen, ali potrditvi nasprotuje nek Slovenec, višji funkcionar naše zveze! Nisem poklican ugotavljati, v koliko odgovarja ta trditev resnici, vem pa, da je na svetu vse mogoče in pričakujem, da nam to stvar razjasnijo člani naše zveze, ki so tudi v pripravljalnem odboru Saveza.

Jaz živim v trdnem prepričanju, da bodo savezna pravila čimpreje odobrena in da bomo tako v kratkem združeni bratje z juga in severa. Skupna organizacija bo nedvomno v teku časa imela tudi skupno poveljevanje. In vprašanje tega poveljevanja je treba spraviti v sklad z našim novim vežbovnikom. Hrvatje in mi imamo svoje vežbovnike. Srbi pa se poslužujejo vojaškega vežbovnika. Katerega si bo osvojil Savez? Najbrž vojaškega, ki praktično najbolj odgovarja našim potrebam. Lahko pa je mogoče, da uvede lasten vežbovnik, ali pa se posluži sokolskega.

Ako mi takoj uvedemo vojaški vežbovnik, še ni sigurno, da nam bo sledil tudi Savez. Naše delo bi bilo torej brez-

predmetno in v članstvu bi se pojavilo nerazpoloženje. Z ozirom na vse te pomisleke je moje mnenje, da z uveljavljanjem novega vežbovnika počakamo do tozadavnega sklepa Saveza. Naše zastopnike v Savezu bomo naprosili, da stavijo takoj to vprašanje na dnevni red.

Osnutek novega vežbovnika po vzorcu vojaškega sem po nalogu zadnje skupščine sestavil in se o njem vsak čas lahko razpravlja. Dokler pa se ga ne uvede, pa predlagam, da se vsaj one točke obstoječega vežbovnika, ki pridejo v poštev pri javnih nastopih, prilagode vojaškemu vežbovniku. To so predvsem povelja za nastop, prehod v dvostope, štiristope, formacije čet, zborov itd., za pohod, zavijanje in pozdrave. Te spremenbe ne bodo delale nikakih težkoč, ker so zelo lahko umljive ter jih že pozna vse ono gasilstvo, ki se običajno udeležuje naših javnih nastopov. Z izpremembo gorenjih povelj bi ne bili združeni nikaki stroški, ker bi jih pojasnili in obrazložili v »Gasilcu«, katerega itak dobi vsako društvo brezplačno.

Po tem poročilu se preide v načelno debato o vežbovniku. (Dalje prihodnjič.)

Vesti.

Litijska gasilska župa je na svoji redni seji dne 18. januarja 1931. obravnavala banovinski, oziroma zvezni predlog glede kategorizacije posameznih društev, radi razdelitve rednih podpor iz 2% gasilskega sklada.

Župno starešinstvo je podpre razdelilo za tekoče leto z malimi spremembami in sicer tako, da je največja podpora 700 in najmanjša pa 450 Din, kar je bilo brez ugovora od strani društvenih delegatov soglasno sprejeto.

Starešinstvo je obenem naznanilo vsem navzočim delegatom, da se bodo v bodoče razdelile podpore po resničnem zasluženju in nujni potrebi posameznih društev. Zaradi tega morajo vsa društva poslati župi v vpogled točni prepis rednega občnega zbora, v katerem mora biti opisano delovanje vsega leta. Že zapisnik mora pokazati, če društvo dela ali spi. Običajno je, da se za malo dela tudi malo plača, kar se bo moglo absolutno tudi uvesti pri nekaterih gasilnih društvih.

Odbor je sklenil, da se vrši župna skupščina dne 15. marca 1931. ob 13. uri v Litiji v salonu Maksa Lajovica.

Tajnik Peterca predlaga, naj bi se vršil na Florijanovo nedeljo, dne 10. maja, skupni župni zlet na Sv. Goro in bi se darovala sv. maša v čast sv. Florijanu, gasilskemu zaščitniku. Predlog je bil z odobravanjem sprejet.

Župno starešinstvo izreka gasilnemu društvu Zagorje javno zahvalo za njega požrtvovalnost, ker se vsekdar odzove vsakemu pozivu s svojim ponosnim praporom, tako pri slavnostih kakor tudi pri pogrebih itd.

Iz trziške gasilske župe. Dne 12. okt. 1930. se je vršila prva župna vaja v Trziču. Bila je prav dobro obiskana ter je pokazala, da je v novi župi prav krepka gasilska volja. Tudi tehnična opremljenost je kaj zadovoljiva, saj je nastopilo 6 motornih in 3 ročne brizgalne. Pričetek vaje je naznanila na novo dobavljena električna sirena v zvoniku cerkve Sv. Andreja. Namišljeni požar je nastal v tovarni čevljev Mally & Demberger sredi Trziča. Najprej je prihitel hydrantni oddelek društva Trzič, nato velika in mala motorka iz Trziča. Oddelek reševalcev Trzič je planil z okenskimi lestvami na poslopje in demonstriral reševanje s tem, da so opremljeni z maskami zoper dim nosili otroke iz poslopja, ker to ni zadostovalo, se je reševalo s skakalnim odnosno z drsalnim prtom. Medtem se je postirala mehanična lestva Trzič. Z nie se je v mogočih curkih vplivalo na razširjajoči se požar, ki bi skoro objel vso desno stran trga. Po določeni časovni razliki so prišla društva bombaževe predilnice z lestvo in motorno, nato tovarniško društvo Charles Moline z motorno. Sv. Ana z motorno, Križe z ročno, Kovor z motorno, Duplje in Lom z ročnimi brizgalnami.

Vaja je potekla v najlepšem redu. Veliko število gledalcev ni štedilo s priznanjem. Imponirala je resnost in mirnost sodelujočih članov. Jako je ugajalo delovanje trziške velike motorne brizgalne, ki je pod spretnim vodstvom tov. Moze-

tiča dajala ogromne vodne mase. Priključena je bila direktno na mestni vodovod. Po vaji se je vršil mimohod, ki je dokazal lepo število preko 200 gasilcev v delovnem kroju. Vsa društva so povsem pohvalno rešila njih nalogo. Vajo je vodil župni načelnik tovariš Karol Bocak.

Iz gasilske župe Maribor — desni breg. Dne 14. septembra 1930. je sklical župni blagajnik župno vajo za skupino II. Vaja se je vršila v Mariboru, in sicer prvič, odkar se je mariborsko gasilno in reševalno društvo uvrstilo v našo župo. Župno vajo je vodil tov. poveljnik mariborskega društva I. Voller. Pristostvovali pa so ji razen župnega blagajnika še župna odbornika Kaiser in Pšeničnik.

Ves potek vaje je bil vzoren. Pričetek vaje je naznanil veliki zvon iz stolne cerkve ter se je vršila pri Scherbaumovem mlinu. Mariborsko društvo je že po 2 minutah prihitelo z velikim trenom na domnevano gorišče. V 8 minutah je bil zadnji avtomobil in avtomatična »Magirus lestva« na mestu. V kratkih presledkih so prihitela društva Pobrežje, Studenci, Pekre, Razvanje, Radvanje in Kamnica. Nebroj cevi je bruhalo vodo ter je gasilstvo pod spretnim vodstvom tov. Vollerja pokazalo svojo izvežbanost in pripravljenost v slučaju nesreče tudi s pravilnim in resnim nastopom obvarovati imetje someščanov. Med opazovalci smo videli zastopnike raznih oblasti, župnega načelnika ter zastopnike raznih sosednih žup.

Dne 21. septembra 1930. pa se je vršil v mariborskem gasilskem domu tečaj. Predavali so župni načelnik Pfeifer ter tovariši Flakus, Faleš, Kaloh, Voller in zdravnik dr. Ipavic.

Tečaj je zadovoljil vse navzoče in se želi, da bi se taki tečaji vršili redno od časa do časa.

Hotedršica. Dasiravno smo čisto za mejo, v najskrajnejšem kotičku naše ljubljene Dravske banovine in je le malo slišati od nas, pa vendar naj tovariši tam »znotraj« ne mislijo, da nas mogoče več ni, ampak smo še, in tudi delamo, pa prav živahno!

Res smo se oglasili v »Gasilcu« pred davnim časom, in to v letu 1924., ko smo blagoslovili »Gasilski dom« in zastavo. Od takrat dalje pa je društvo delovalo tiho, ali neumorno v dosego še enega cilja in ta je bil — nova motorna brizgalna. In letos upamo, da se nam bo ta želja uresničila. Dobili bomo novo motorno brizgalno. Blagoslovljena bo 28. junija 1931. V zadnjem Gasilcu je bil objavljen sklep zveznega odbora, da se prireditve v Hotedršici udeleže gasilske župe: Logatec, Vrhnika, Borovnica in Cerknica. Ob tej priliki se vrši združena z gasilsko prireditvijo velika narodna prireditve (oz. slavnost) v proslavo Vidovega dne. Pokazati hočemo, da smo kot gasilci tudi zavedni Jugoslovani. Tu v obmejni Hotedršici smo to dokazali preteklo leto, ko sta se pod gasilskim vodstvom vršili dve veliki narodni prireditvi, ter se je postavil pod vodstvom tov. načelnika in tajnika 36 m visok drog na meji z 10 m dolgo zastavo z državnim grbom.

Društvo namerava v kratkem vprizoriti gledališko predstavo. Da se uvede članstvo v zadostno spoznavanje vseh gasilskih dolžnosti, si je društvo osnovalo svojo pisarno v prostorni sobi, kjer se sedaj v zimskem času zbirajo člani večkrat tedensko k sestankom in predavanjem. V kratkem času ustanovi društvo tudi svoj naraščaj, ter so priprave že v teku. V zadnjem »Gasilcu« čitamo, da ponekod prirejajo župe gasilske tečaje. Zelimo, da tak tečaj priredi tudi Logaška gas. župa. Upamo, da se o takih in sličnih zadevah pogovorimo na prihodnjem, že dolgo pričakovanem občnem zboru gas. župe.

Iz najskrajnejšega koticčka, tik »sosedov«, kličemo tovarišem širom naše banovine: Zdravo!

Ruše. Občni zbor gas. društva v Rušah se je vršil ob polnočestvilni udeležbi dne 25. januarja 1931. z običajnim dnevnim redom, v najlepšem soglasju ter je odobril letna poročila načelnika in drugih poročevalcev. Izvolil se je naslednji odbor: za načelnika Stani Tomaž, za poveljnika Dolinšek Emerik, za pov. namestnika Repolusk Franc ml., odborniki: Janko Fridolin, Ravnjak Ivan, Šket Štefan in Repolusk Franc st., za namestnike odbornikov Serneč Franc in Zajc Ivan, za računске pregledovalce pa Čuček Feliks, Eigner Franc in Eigner Albin. Nanovo je pristopilo 12 rednih članov, ki so vsi ugledni občani in dajejo jamstvo za pridobitev čim večjega ugleda obrambne čete, ki šteje sedaj 36 članov. Odbor je poverjen, da sestavi delovni načrt za tekoče leto. Nadalje ima čimprej preskrbeti sredstva za nabavo prepotrebnege voza za moštvo. Motorna brizgalna, ki jo ima društvo že od leta 1927., je obhajala šele preteklo leto svojo »krstno slavo«. Ob zaključku občnega zbora so vsi člani na slovesen način podali predpisano obljubo v roke novega načelnika.

50. letni redni občni zbor Prostovoljnega rudniškega gasilnega društva Trbovlje I. Častni predsednik, ravnatelj gospod inž. I. Pauer je pozdravil polnočestvilno navzoče člane, otvoril občni zbor ter podal besedo tov. načelniku Holešku, ki je pozdravil prisotnega častnega predsednika, župnega načelnika Trboveljske gasilske župe tov. Gučka, zastopstvo samaritanek in poročevalce dnevnega časopisja. V svojem poročilu je pripomnil, da bi moral prav za prav podati polstoletni obračun o delovanju društva, kar se je pa namenoma opustilo, ker se bo to izvršilo ob priliki slavlja 50-letnega društvenega obstoja, ki bo še v teku tega leta. Spominjal se je vseh dobrotnikov, tako častnega predsednika, ge. kumice, T. P. D., občine in vseh ostalih z upanjem, da bodo kakor dosedaj, tudi v bodoče stali zvesto ob strani društva.

Po obširnem načelnikovem referatu je podal poročilo tajnik Ule, iz katerega je razvidno, da šteje društvo 50 rednih, 54 podpornih, 1 ustanovnega in 2 častna člana.

Odbor je imel tekom minulega leta 12 rednih sej. Župni delegati so se udeležili 1 redne in 1 izredne župne skupščine. Ena seja se je vršila skupno z gasilnim društvom Trbovlje trg.

Iz statistike je bilo razvidno, da ni bilo v minulem letu nobenega požara, razen malega, ki pa je bil že v kali zadušen.

Praktičnih in teoretičnih vaj je bilo 27. in sicer:

1 vaja, čitanje vežbovnik in pravil. 3 signalne vaje z rogom in trobko. 10 vaj, snaženje in preizkus vsega orodja. 3 vaje proste in 20 s sekiricami. 3 vaje, preizkus vseh cevi. 4 vaje v obliki alarma po dnevu. 1 vaja v obliki alarma ponoči. Vsi člani, kolikor jih ni ovirala služba, so se vaj redno udeleževali. Povprečno se je udeležilo vaj 39 članov ali 80%. Radi splošne krize društvo ni prirejalo nikake večje prireditve, pač pa se je udeleževalo vseh patriotskih proslav in slavnosti, kakor tudi večjih slavnosti sosednih društev. Praznovanje društvenega patrona sv. Florijana se je izvršilo na Sv. Planini z običajno slovesnostjo. Prav zanimivo je bilo nadalje tajniško poročilo o delovanju rešilnega oddelka. Funkcija tega oddelka se je vse leto vršila brezhibno ter je iz naslednje razpredelnice razvidno, koliko je bilo transportiranih moških in koliko žensk.

	moških	žensk	skupaj
Bratovski skladnici Trbovlje	161	144	305
Bratovski skladnici Hrastnik	2	—	2
Okrožnemu uradu Ljubljana	8	1	9
Privatnikov	33	22	55
Bolniškemu fondu drž. žel. Ljubljana	1	—	1
Skupaj	205	167	372

S tem je podal tajnik kratek pregled o delovanju društva in rešilnega oddelka. Omenil je tudi pri društvu važno ustanovo, otvoritev samaritanskega tečaja, katerega vodi društveni zdravnik g. dr. H. Baumgarten. Namen tega važnega tečaja je, da se izurijo in izvežbajo samaritanci in samaritanke, da bodo nudili v slučajih obolenj in nesreč. Poleg večjega števila lastnih članov se tečaja udeležuje tudi večje število članov sosednih društev in ca. 40 žensk. Tov. blagajnik je podal blagajniško poročilo, iz katerega je razvidno stanje blagajne, in sicer:

celokupni dohodki v letu 1930. so znašali Din 48611'50
celokupni stroški v letu 1930. so znašali Din 48370'45

tedaj prebitek Din 241'05

Tov. orodni mojster je podal poročilo o stanju oprave. Društvo razpolaga s 3 avtomobili, z 2 motorkama, 1 ročno brizgalno, 1 mehanično lestev in ima 90 ročnih gasilskih aparatov, 1 poljski telefon, 1 aparat za polnjenje zračnic avtokoles itd. Vsak član ima društveno paradno obleko s pelerino in čepico ter kompletno delovno obleko. Za razvedrilo in zabavo ima društvo lastni tamburaški in pevski odsek, ki se lepo razvijata. — Vsi društveni člani so včlanjeni v gasilski »Samopomoči« ter obstoja pri društvu poseben tozadeven fond. Razen tega pa so še zavarovani pri zavarovalnici »Croatia« za slučaj poškodbe v gasilski službi. Določile so se tudi smernice za delovanje društva v tekočem letu ter se je sklenilo, da priredi društvo dne 31. maja 1930. veliko javno tombolo, dne 19. julija pa proslavo 50 letnega obstoja. Slavnost se bo izvršila čim slovesneje ter se vsa društva že sedaj opozarja, da bodo poleg raznih nastopov izvajane tudi one točke, ki so odpadle na lanskem gasilskem kongresu v Ljubljani. — Program je zelo obširen in bomo vsebino istega še pravočasno javili. Prosiyo se vsa društva, da si zabeležijo dan 19. julija, da ne bodo prirejala ta dan večjih slavnosti, kajti kdor bo hotel nekaj lepega in izrednega videti, ta bo ta dan gotovo prišel v naše Trbovlje. — Besedo je povzel tudi še navzoči tov. župni načelnik. Čestital nam je k naši 50 letnici ter z lepimi besedami vzpodbujal članstvo k še vztrajnejšemu delu. — G. častni predsednik se mu je zahvalil za tople besede, obliubil obenem, da bo še v odoče podpiral društvo, kolikor bo to v njegovih močeh. Ko se je končno še enkrat zahvalil tov. načelnik vsem dobrotnikom, je bil lepo usneli občni zbor zaključen. Po občnem zboru se je razvila animirana zabava ob sviranju tamburic in ubranem petju lepe naše pesmi.

Prostovoljno gasilno društvo v Slovenjgradcu je imelo 12. februaria svoj redni občni zbor, na katerem je bil izvoljen z večino glasov: za načelnika tov. Franjo Cainko, za novelinika tov. Karel Hmelina, za poveljnikovega namest. tov. Ivan Kristan, za odbornike tovariši Franc Kuhar, Ivan Kavc, Alojz Vyborni, dr. Alojz Bratkovič, za namestnika tovariša Anton Debelak, Anton Čreslovnik, za pregledovalca računov Rudolf Krali, Anton Čreslovnik, za gospodaria Franc Falle. Ker nam primanjkuje gasilskih krojev in si jih revnejši člani ne morejo nabaviti, je pri tej priliki novopristopivši tovariš dr. A. Bratkovič daroval kot prispevek za nakup gasilskih krojev Din 500.—, tov. Kranj Alojz v zahvalo, da smo ga razrešili tajniških poslov, Din 100.—, tov. Franc Kuhar, Jakob Tišlar, Vyborni Alojz po Din 100.—, načelnik Fr. Cainko Din 100.— in eno dobro ohranjeno bluzo, tov. župni načelnik Leopold Kovač eno novo bluzo in kapo. Za ta velikodušni dar se vsem v imenu društva najprisrčneje zahvaljuje **Fr. Cajnko, načelnik.**

Mežica. Dne 25. januarja 1931. se je vršil 32. redni občni zbor prostovoljnega rudniškega gasilnega društva Mežica. Ob prisotnosti 131 članov je tov. načelnik Färber, ki vodi društvo že od vsega početka, otvoril ob 15. uri popoldan občni zbor. Iz načelnikovega poročila posnemamo, da je društvo blagoslovilo v preteklem letu motorno brizgalno, združeno z župnim zletom, ki je v vseh ozirih dobro uspel. Društvo je nastopilo pri dveh požarih, od katerih je bil eden iako resnega značaja. Društvo je bilo kakor vedno, tudi to noč v najkrajšem času na mestu in je bila vsled tega vsaka večja nevarnost odstranjena. Ob tej priliki je prejela društvena nova motorna brizgalna ognjeni krst in ga tudi sijajno prestala, kajti tekom več ur je delovala brezhibno. — V dru-

štvu sta umrla v tekočem poslovnem letu dva člana, in sicer tov. Wank in Svetec. — Društvo se je udeležilo v lepem številu »Gasilskega kongresa v Ljubljani«, bilo jih je 68, katero število pomeni gotovo, zlasti z ozirom na veliko oddaljenost, veliko zavednost članstva. — Društvo je vplačalo na prispevkih za zvezno »Samopomoč« Din 7261.—, tudi ta znesek znači, da društvo razumeva pomen te važne ustanove.

Iz tajnikovega poročila posnemamo, da šteje društvo ob zaključku leta dva častna člana, 188 rednih članov ter 26 podpornih. Društvo je imelo v preteklem poslovnem letu sedem odborovih sej ter izredni občni zbor. Prejelo je 52 dopisov, odposlalo pa jih je 70. — Korporativno se je udeležilo vseh cerkvenih slavnosti, dalje se je udeležilo svete maše na Vidov dan ter sprejema škofa dr. Rožmana. Tovariš tajnik Verhovnik je poročal, da so se vršile v preteklem letu 4 orodne vaje, pri katerih je znašala udeležba 66 odstotkov.

Tov. blagajnik Novak je poročal, da znaša skupna gotovina ob zaključku leta Din 30.003.24. — Članarina je z malimi izjemami vsa poravnana. Po izrečenem absolutoriju blagajniku, kakor tudi celokupnemu odboru, preide tov. načelnik na drugo točko dnevnega reda, t. j. volitve. Uvodoma poroča tov. Färber, da nikakor ne more več prevzeti načelniškega mesta, in to iz razloga, ker namerava stopiti tekom tega leta v pokoj in se tudi v bližnjem času izseliti v svoj rojstni kraj. Z ozirom na to utemeljitev se izvoli na predlog tov. Färberja soglasno tov. Vončina Ciril za načelnika. Novoizvoljeni načelnik se zahvali za zaupanje ter v daljšem govoru izreče v imenu vsega društva zahvalo dosedanjemu načelniku tov. Färberju, ki je z vso požrtvovalnostjo vodil društvo preko 30 let. Da je društvo tako napredovalo in je danes najmočnejše društvo v Jugosl. Gas. Zvezi, je edino njegova zasluga. Želi mu v imenu občnega zbora, da bi svoj zasluženi pokoj užival dolgo let; članstvo in odbor pa prosi, da bi bili tudi v bodoče v izvrševanju gasilske dolžnosti tako na mestu, kakor doslej.

Po predaji načelniške funkcije se je izvršila volitev ostalega odbora, ki pa je po soglasnem mnenju ostal isti kakor v zadnjih dveh letih. Ob zaključku občnega zbora se je še tov. načelnik zahvalil za vestno sodelovanje kapelniku rud. godbe tov. Skačejju kakor tudi celokupni godbi. Ob 17. uri je bil zaključen občni zbor, nakar je še rudniška godba zaspirala nekaj lepih komadov.

Iz Slovenjgradca. Dne 7. septembra 1930. se je vršila redna letna vaja »Mislinjskega okrožja«. Udeležba je bila obvezna za vsa včlanjena društva, katera so tudi s svojim točnim, strumnim in previdnim nastopom dokazala velik napredek naših vaj. Propozicija je bila sledeča:

Točno ob 13.30 uri se je vžgala žagovina in slama, ki se je nahajala pred sviniaki in na sviniakih pos. in gostiln. Mihe Zorman v Golavabuki. Ker so hlevi kriti z leseno lepenko in ker je tik pod isto streho drvarnica, konjski hlevi in nad hlevi škedeni s senom in slamo, se vname v teku ene minute vse gospodarsko poslopje, zatem tudi stanovanjska hiša in pred hišo lesena veranda. V nevarnosti je Kacova bajta. Kacova hiša in Zormanov kozelc, žaga in okoli ležeči les. Ob 13.40 nastane močan veter od zapadne strani, ter nosi utrinke na Zormanovo žago in se vname okoli ležeča žagovina in les.

Ta propozicija je bila poveljniku vsakega društva odana šele med potjo h gašenju. Društva niso smela biti v pripravljenosti, ampak jih je plat zvona, oznanjujoč požar, alarmiral. Vrhovno poveljstvo je prevzel okrožni načelnik Cajnko sam.

Pri okrožni vaji je delovalo 11 društev z eno avtomobilno; tremi motornimi in 8 ročnimi brizgalnami, ter je imelo v uporabi 1480 m cevi. Članov je nastopilo pri vaji 246. — Prost. gas. društvo Šmartno je bilo alarmirano ob 13.30, odhod od gasilnega doma 13.36, odda vodo na goreči objekt 14.02, P. G. D. Stari trg, alarmirano ob 14.30, odhod 13.38, nastop h gašenju 13.54, odda vodo na goreči objekt 13.58, P. G. D. Legen, alarmirano 13.30, odhod 13.36, nastop h gašenju ob 14., odda vodo ob 14.02, P. G. D. Pameče, alarmirano 13.30, odhod 13.42, nastop h gašenju 14.12, ostane v rezervi, P. G. D. Podgorje, alarmirano 13.30, odhod 13.40, nastop h gašenju 13.49, odda vodo na goreči objekt ob 13.50.

P. G. D. Št. Janž, alarmirano 13.30, odhod 13.42, nastop h gašenju 14.09, ostane v rezervi, P. G. D. Golavabuka, alarmirano 13.30, odhod 13.32, nastop h gašenju 13.33, odda vodo na goreči objekt ob 13.37, P. G. D. Turiška vas, alarmirano 13.30, odhod 13.35, nastop h gašenju 13.42, odda vodo na goreči objekt 13.44, P. G. D. Dovže, alarmirano 13.30, odhod 13.38, nastop h gašenju 13.44, odda vodo na goreči objekt 13.46, P. G. D. Mislinje, alarmirano 13.30, odhod 13.43, nastop h gašenju 13.50, odda vodo na goreči objekt 13.51, P. G. D. Slovenjgradec, alarmirano 13.32, odhod 13.36, nastop h gašenju 13.47, odda vodo na goreči objekt ob 13.51.

Zelo izurjeno in spretno se je izkazalo P. G. D. Mislinje, ki je oddalo vodo na goreči objekt v eni minuti, najspretnejše in najhitreje pa je bilo P. G. D. v Slovenjgradcu, ki je, v oddaljenosti eno uro hoda, s svojo avtomobilno in motorno brizgalno, bilo alarmirano ob 13.32, in ob 13.51, torej v teku 19 minut, že oddalo vodo v močnih curkih na goreče objekte.

Pri tej priliki se je tudi blagoslovila nova motorka, katera bodi »Prost. gas. društvu v Golavabuki« in občanom največja zaščitnica in tolažnica v nesreči požara.

Iz delovanja sodraških gasilcev. Na Svečnico, 2. februarja, se je vršil občni zbor v sokolski dvorani. Skupščino katere se je udeležilo številno članstvo, je otvoril naš dolgoletni društveni načelnik tov. Jakob Perdan, ki je v obširnem govoru poročal o društvenem delovanju v preteklem letu. Nato je tov. tajnik prečital zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se je odobril. Tov. tajnik Jože Ivanc je nadalje podal izčrpno tajniško poročilo, iz katerega posnemamo, da šteje društvo sedaj 115 delovnih, podpornih, ustanovnih in častnih članov. Odbor je imel tekom leta 14 rednih odborovih sej, na katerih so se razpravljale društvene tekoče zadeve. Društveni odbor je v polni meri izpolnil sklepe, izražene na zadnjem občnem zboru. Z neumornim delom in vsestransko podporo članstva se je nabavila nova motorna brizgalna, ki bo v splošno korist občanov in ne samo trga. Nabavilo se je poleg tega 160 m novih cevi za visoki pritisk. Članstvo in tržani so v polni meri razumevali potrebe dobrega orodja, za kar jim gre naša največja zahvala. Iz blagajniškega poročila je pa razvidno, da je bilo preteklo leto leto složnega in požrtvovalnega dela. Iz blagajniškega poročila tov. Iv. Faidige moram omeniti, da je imel 179.769.30 Din skupnega prometa, in sicer: dohodkov Din 90.354.30, izdatkov Din 89.415.— tako, da je znašal čisti preostanek v letu 1930. (v ročni blagajni) Din 939.30, čista imovina v denariu znaša Din 1.049.10. Naloženega denarja je Din 7.359.80, nasprotno pa znaša dolg pri tukajšnji »Posoilnici« Din 7.250.— Društvo si je poleg navedenega nabavilo tudi nekaj drugih pritisklin, vsled česar je tudi letošnji denarni promet izredno velik. K nabavi motorne brizgalne je prispevalo načelstvo trga 3.000 Din, občina pa je prispevala po g. županu Evgenu Ivanču Din 5.000, za tekoče leto pa ponovnih 5.000 dinariev, skupno torej 10.000 Din. Zelo častno so se odzvali tudi naši rojaki, bivajoči v Ameriki, in sicer: Ivan Samsa, Frank Belai, Vinko Levstek in John Marolt, ki so nabrali znesek 8.965 dinariev, enako tov. Andrej Čampa ob svojem prihodu iz Amerike 750 ter Karel Kovačič 250 dinariev, katere zneske so zbrali naši tamkaj bivajoči rojaki. Naši tovariši, bivajoči v Kanadi, so pa prispevali 7.705 Din ter s tem znatno pripomogli k nabavi motorne brizgalne. V samem trgu se je nabralo 13.505 dinariev. Pri nabiralni akciji v trgu so predvsem sodelovali tov. Kovačič, Perdan in Faidiga, v podobčini Zamostec pa tov. Stane Vesel in Jakob Lešniak. Obenem je bil naš tajnik v stalnem stiku s tovariši v Kanadi in Ameriki. V znak hvaležnosti je društvo imenovalo tovariše Frank Belaja, Ivana Samsa, Vinka Levsteke, Johna Marolta ter Alojza Petriča za svoje častne člane. Imenovani so tudi že prej ob priliki nabave društvenega prapora izkazali društvu naklonenost ter bil vsekdar društvu v pomoč, vsled česar jim gre naša ponovna zahvala! Z ozirom na dolgoletno delovanje pri društvu in ker so pomagali pri nabavi z znatno vsoto vsak po 1000 Din, je društvo imenovalo tovariše Evg. Ivanca, Franc Mikoliča, Ivana Starca, Ivana Kovačiča ter Jos. Oberstaria za svoje častne člane, tovariše Venceta Drobniča, Rudolfa Lovšina in Ivana Levsteke pa za svoja ustanovna člana.

Za motorno brizgalno se je izdalo 46.000, za nove cevi pa 6.779 dinarjev. Za popravilo gasilnega stolpa, katerega je znatno poškodoval divjajoči vihar, ki je prizadejal celokupni naši okolici ogromno škodo, se je plačalo 2.711 dinarjev. To je poročilo glede večjih izdatkov. K blagajniškemu poročilu moram še dostaviti, da nekateri niso prispevali k nabavi motorne brizgalne, ker jo niso smatrali za potrebno. Upamo pa, da bodo tudi ti sprevideli koristi dobrega orodja, katero je res glavni predpogoj uspešnega dela.

Med letom so nas zapustili ustanovni člani: Jakob Drobnič, Franc Arko in Franc Pakiž, podporni član Alojzij Gnidica in delovni član Anton Šega. Pogreba imenovanih se je društvo udeležilo karkorativno s praporom. Iz poveljnikovega poročila Staneta Vesela pa moram omeniti, da je društvo imelo več vaj in nastopov, predvsem pa se je članstvo izkazalo pri opasnem požaru, ki je izbruhnil sredi noči pri posestniku Jožetu Cvaru, ki se je za hitro pomoč vsemu članstvu toplo zahvalil. Dne 21. novembra se je vršila župna vaja, pri kateri so razen našega društva sodelovala tudi društva podobčine Zamostec, Vinice, Žimarice in Gora. Ob tej priliki se je nastopilo tudi z novo motorno brizgalno. Društvo se je udeležilo gasilskega kongresa v Ljubljani ter zleta v Laško. Za poročilom društvenega nadzornika tov. Jos. Ober-

starja, ki nam je poročal o inventarju v premičninah, sta padla računski pregledovalca tov. Mikolič in Štupica svoje poročilo, da sta našla vse v najlepšem redu. Tov. Jereb je predlagal blagajniku absolutorij. Pri poročilu tov. blagajnika »Samopomoči« A. Henigmána se je razvila daljša debata, pri kateri je zmagal predlog tov. Mikoliča, da naj društvo plača samo prispevek »Samopomoči« in ne več posamezniki, to pa samo za res vestne in disciplinirane delovne člane, obenem ko se naj drugo, nezanesljivo članstvo črta. Pri volitvah je prišlo do manjših sprememb glede funkcij posameznikov, ker je prišlo v odbor par novih moči, med temi tov. Vence Drobnič, kateremu je bilo poverjeno načelniško mesto.

Pohvalno moram tudi omeniti, da so razni dobrotniki darovali društvu več lesa, katerega je tov. Jos. Oberstar pustil na svoji žagi zrezati v deske, katere se bodo porabile v razne društvene potrebe in razne vrtno prireditve. Po zaobljubi članstva novemu načelniku se je občni zbor zaključil. Zdravo!

Prostovoljno gasilno društvo Jablanska dolina je na svojem občnem zboru dne 1. februarja 1931. sklenilo, da takoj v zgodnji spomladi stopi v stike s tvrdko »Strojne tovarne in livarne v Ljubljani« za nakup prenosne motorne brizgalne, katere blagoslovitev s prireditvijo bo najbrž že meseca junija, kar naj sosedna društva vzamejo na znanje.

LESTVE

Tvornica

**PARTL &
FROLÍK**

ČES.
BUDĚJOVICE
Č. S. R.

*Priporočamo
tvrdke,
ki
oglašujejo
v našem
glasilu!*

USTANOVljENO LETA 1852.

TEOD. KORN
LJUBLJANA
POLJANSKA CESTA 8
(PREJ HENRIK KORN)

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. / Instalacija vodovodov. / Centralne kurjave. / Naprava strelvodov. / Kopalniške in klosetne naprave. / Industrija pločevinastih embalaž.

Nervozni umirajo zgodaj!

**Ste li opazili pri sebi četudi le tuptam
katerega izmed naslednjih znakov bližajoče
se živčne oslabelosti?**

**Hitro razburjenje, nerazpoloženje drgetanje udov, nemirnost, utripanje srca, omotični napadi, tesnoba, ne-
spečnost, nemirne sanje, neobčutljivost posameznih telesnih delov, plašljivost,** prevelika razdražljivost spriču ugovarjanja, ropota, duha, poželenje po omamilih, tobaku, alkohola, čaju, kavi, trzanje očesnih vek ali migljanje pred očmi, naval krvi, tesnoba, muhavost, odpoved spomina ali govora, izredna nagnenja ali odvrtnost. Ako se pojavi pri Vas kateri teh znakov nervoznosti, eden močan ali več hkrati, tedaj **so Vaši živci resno oslabiljeni in potrebujejo okrepila.**

Ne pustite tega vnevar še naprej, ker slede temu lahko kmalu resne motnje duševnih zmognosti, kot nesmiselno govorjenje in nazavedna dejanja, hitra telesna propast in zgodnja smrt. Nič ni na tem, odkod Vaša živčna oslabelost, vabim Vas, pišite mi! Radevolje Vam

Zastonj in poštnine prosto enostaven način **odkrijem**

ki Vam bo pripravil veselo iznenadenje. Morda ste za razna sredstva izdali že mnogo denarja, dosegli pa v najboljšem slučaju le kratkotrajno zboljšanje. Zagotavljam Vas, da poznam pravi način

kako slabosti Vaših živcev odpomoči.

Ta način prinese obenem tudi zboljšanje razpoloženja, veselje do življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga je povsem prerodil. **To dokazujejo tudi mnenja zdravnikov.** Stane Vas samo dopisnico. Pošljem Vam zelo poučno

knjigo popolnoma zastonj.

Če Vam ni mogoče pisati takoj, si **spravite ta oglas!**

Ernst Pasternack, Berlin, SO.

Mihaelkirchplatz No 13. Abt. 523

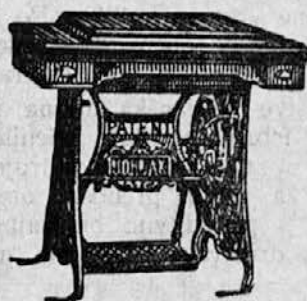
Arja vas. Dne 4. t. m. je imelo domače gasilno društvo svojo vsakoletno božičnico v dvorani tov. A. Vodenika v Petrovčah, ki je bila po občinstvu res krasno obiskana. — Po primernem pozdravu in novoletnem voščilu je nastopil domači gas. naraščaj s prostimi vajami in v skupinah pod vodstvom tov. Franja Siršeta. — Zelo mnogo smeha je bilo pri predstavi burke »Davek na samce«, katero so večinoma domači igralci prav dobro rešili, vklub temu, da je bilo med njimi mnogo novincev. — Priporočamo se in upamo, da nas pri ponovitvi igre in nastopa gas, naraščaja, posetijo še tisti prijatelji gasilstva, ki smo jih sedaj pogrešali.

Kupim — prodam.

Kupi se dobro ohranjena dvokolna ročna brizgalna. Ponudbe z navedbo cene in sistema je poslati na »Vrhniško gasilsko župo«.

Proda se dobro ohranjena dvokolna motorna brizgalna. Podrobnosti se poizve pri »Prost. gas. društvu Vrhnika«.

Kupi se dvokolna ali prenosna, dobro ohranjena in brezhibno delujoča brizgalna z ali brez cevi. Cenjene ponudbe z navedbo cene in firme je poslati na »Prostovoljno gasilno društvo Zavrstnik-Poljane, pošta Litija.«

ŠIVALNI STROJI

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lasne tvornice. 15 letna garancija. Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

PISALNI STROJI „ADLER“

Kolesa iz prvih tvornic, Dürkopp, Styria, Nero, Kayser. — Pletilni stroji vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in šivalnih strojev. Daje se tudi na obroke

Ceniki zastoj in franko

IVAN JAX IN SIN
LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA CESTA 2

»SAVA«

obča zavarovalna d. d. v Zagrebu,

ustanovljena od jugoslovanskih denarnih zavodov: Prva hrvatska štedionica in Jugoslavenska udružena banka d. d. v Zagrebu, Jadransko-Podunavska banka d. d. in Zemaljska banka d. d. v Beogradu ter Zemaljska banka za Bosnu i Hercegovinu v Sarajevu, je prevzela v kraljevini Jugoslaviji elementarna zavarovanja občne zavarovalnice Assicurazioni Generali v Trstu. Lastni družbeni jamstveni fondii nad 40 milijonov dinarjev brez garancij bank=ustanoviteljic. — Izplačila za škode od leta 1921. nad 100 milijonov dinarjev.

GENERALNI ZASTOP ZA DRAVSKO BANOVI NO
V LJUBLJANI, MARIJIN TRG / SV. PETRA CESTA 2

posluje v vseh zavarovalnih strokah.

Račun poštne hranilnice št. 13.200

Telefon 23-34

ECCLESIA

zavod za umetno vezenje
LJUBLJANA, PRISOJNA ul. 5

Izdelovanje vseh vrst društvenih zastav, posebno gasilskih, po najnižjih cenah. Vezenje s svilo, zlatom in srebrom. / Gasilske zastave izdelujemo v raznih cenah, in sicer kompletne z vsemi pripadki od Din 3.900.— dalje. Zahtevajte cenik! Na željo pošljemo specialen načrt ali pa na ogled zastave katere so v delu. — Blago najtrpežneje. Cene najnižje. Za vsako zastavo garantirano!

Motorne gasilske brizgalnice »FLADER«

Din 15.000.—

franko ocarinjeno

sedaj

Model 1931

dobavlja tudi na obroke

„KOLONIALE“

hrv. trg. d. d.

ZAGREB, ILICA BROJ 73

Razen tega še:

gasilske avtomobile,
avtomobile za škropljenje
in pranje cest, vseh
vrst in raznih fabrikatov

**Velike gasilske
motorne brizgalnice**

LAFFLY

specialna tvornica za motorne brizgalne

gasilske lestve, rešilne in škropilne avtomobile itd. —

Austro-Fiat in International šasije

za vse gasilske svrhe

Generalno zastopstvo

O. ŽUŽEK

LJUBLJANA

Tavčarjeva ulica 11

Pri zavarovanju predmetov proti požaru in pri življenjskem zavarovanju, zavarovanju otroške dote in pogrebnih stroškov

vpoštevajte edino-le

VZAJEMNO ZAVAROVALNICO

LJUBLJANA
MASARYKOVA CESTA

ki Vam nudi najugodnejše pogoje.

L. Mikuš

LJUBLJANA
MESTNI TRG 15

dežniki

NA MALO / NA VELIKO
USTANOVLJENO 1839.

UČITELJSKA TISKARNA LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

Telefon šte. 2312 / Račun poš. hranilnice 10.761

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNICA ŠOLSkih ZVEZKOV

GASILNA DRUŠTVA, POZOR!

Preden si nabavite potrebne cevi, Vas vljudno vabim, da si ogledate mojo zalogo:

NORMALNIH GASILSKIH CEVI

izdelke slovitih čeških tovarn, katere ustrezajo vsem zahtevam!

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 31
MARIBOR, VETRINJSKA ULICA 20
CELJE, KRALJA PETRA CESTA 33

CHEVROLET osebni in tovorni avtomobili
CHEVROLET šasije za vse vrste modelov gasilskih avtomobilov.

»DESA«

DRUŽBA Z O. Z.

LJUBLJANA DUNAJSKA CESTA 12
MARIBOR TRG SVOBODE ŠT. 6

Gasilci, pozor!

Naznanjam vsem gasilnim društvom, da sem preselil svojo bogato zalogo gasilskih potrebščin v Ljubljani iz Selenburgove ulice na Kongresni trg šte. 8 ter se cenjenim društvom še nadalje priporočam za naklonjenost. — Zaradi preselitve gasilnim društvom znaten popust.

Filip Bizjak,

krznar in izdelovatelj čepic.

Posluje po vsej Jugoslaviji. Ustanovljena leta 1913.

»JUGOSLAVIJA«

SPLOŠNA ZAVAROVALNA DRUŽBA

Ravnateljstvo za Dravsko banovino v Ljubljani.

Sklepa:

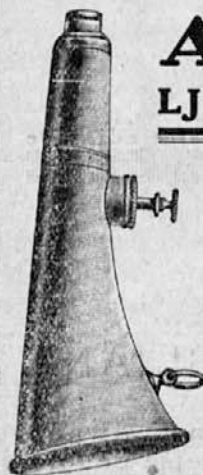
1. požarna zavarovanja,
2. življenjska zavarovanja,
3. nezgodna in jamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma.
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla.

Največji tu delujoči zavod. - Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelek) in „Franko-Hongroise“ ves njih kupčijski obstoj v naši državi. - Najnižje tarife. Takojšnja izplačila škod.

Po naredbi ministristva za vojsko in mornarico nado-meščajo police splošne zavarovalne družbe „JUGOSLAVIJE“ žensitvene kavicije za častnike.

Telefon 2751. PISARNA: DUNAJSKA CESTA ŠT. 15. Telefon 2571.

A. KASSIG

LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA

USTANOVLJENO LETA 1880.
Izdelovanje čepic, zaloga krojnih potrebščin

Priporoča vse krojne potrebščine za gasilce (po najnovejših predpisih JGZ.), kakor: čepice, gumbe, piščalke, naramke, znake za bluze in čepice, rdeče blago, vrvce za piščalke, trobke in rogove, lipove liste itd. Naramke vseh vrst lastnega izdelka, fino izdelane in trpežne. Podjetje je na novo moderno urejeno in povečano. — Cenik brezplačno!

Mirna vest

je prva dobrota zavarovanja. Ogenj, toča, tatvine, telesne nesreče, avtomobilske nezgode, nenadna smrt itd. — Vam delajo skrbi. Olajšajte si jih s tem, da se dobro zavarujete. Pri tem Vam gre v vsakem oziru na roko

SLAVIJA

jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

Brzjava: Banka Slavija
Tele on št. 2176

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad Din 430.000.000.—.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.

Vloge se sprejemajo na knjižice in na tekoči račun. Naložbe proti odpovedi se obrestujejo po dogovoru kar najbolj ugodno.

Posojila se dovoljujejo na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje.

Za male trgovce in obrtnike obstoja pri hranilnici kreditno društvo, za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek.

Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12.30.

Najstarejši domači zavarovalni zavod.

» CROATIA «

ZAVAROVALNA ZADRUGA V ZAGREBU

✱

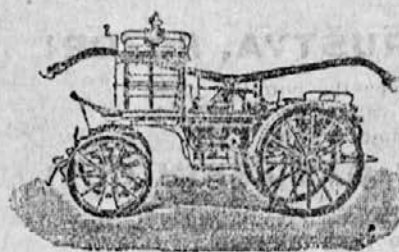
katero je ustanovila občinn slob. in kralj. glavnega mesta Zagreba leta 1884., ima svojo centralo v **Zagrebu**, v lastni palači na vogalu Masarykove in Preradovićeve ulice, svoje filijalke pa v **BEOGRADU, LJUBLJANI, OSIJEKU, SARAJEVU** in **SPLITU**.

✱

Prevzema pod ugodnimi pogoji vse vrste zavarovanj, kakor: življenjska zavarovanja, proti škodi od požara, strele, eksplozije, vlopske tatvine, toče, za posledice telesnih nezgod, proti razbitju steklenih plošč, chomage, transport na suhem in vodah in avtokasko.

Zadružna imovina znaša nad 100 milijonov.
Doslej izplačane odškodnine znašajo nad Din 100 milijonov.

Poverjeniki in zastopniki „Croatiae“ nahajajo se v vsakem večjem kraju.

Prva
zaloga
gasilnega
orodja

FRAN SAMSA

trgovina gasilnega orodja
in gasilnih potrebščin

ZAGREB, MARULIČEV TRG 12A

Lastnik: Šime Despotović, zastopnik prve svetovne tvornice bencin-motornih brizgalnic in orodja „MAGIRUS“, Ulm ob Donavi

V zalogi ima: vsakovrstne cevi, konopne, gumene črpalne; dalje sekirice, pasove, gasilske znake, naramke, spojke, ročnike, trobke, piščalke, svetiljke, vrvce, čepice, čelade, blago za obleke iz drila in paradne iz sukna; lestve: kljukaste, raztezne in mehanične; brizgalnice: dvokolne, ročne, četverkolne, bencin-motorne avtobrizgalnice po tovarniški ceni. Blago je prvovrstno, iz prvih svetovnih tovarn in zajamčeno. Cene zmerne. Dajem tudi na obroke. Magirusove bencinmotorne avtomatske (samodelujoče) brizgalnice imam stalno na skladišču v Zagrebu. Izdelujem vsakovrstne gasilske zastave (barjaki) in diplome. Gasilci, ne kupujte brizgalnic ne opreme, preden si niste ogledali mojih, da se ne prevarite!

TEHNIČNO PODJETJE

»UNA«

INŽ. JOSIP KALMAN
ZAGREB

ULICA KRALJICE MARIJE 25 TELEFON 72-35

GLAVNI ZASTOPNIK TVRDKE

TEUDLOFF-DITTRICH
BUDAPEST

specialna tvornica gasilnih brizgalnic

Avtomobilne brizgalnice, motorne brizgalnice, ročne brizgalnice, kombinirani avtomobili za gašenje požarov in škropljenje cest

Dobavlja v najboljši kakovosti in po zmernih cenah: vsakovrstne cevi, in to: konopne, gumene, gumirane konopne, lestve v vseh izvedbah in dimenzijah, maske za zaščito proti dimu in plinom, vse gasilne armature in orodje, opreme za zaščito dihanja, opreme za pomoč ponesrečencem po strupenih plinih

TELEFON ŠT.24-05

»DUNAV«

ZAVAROVAL. DELNIŠKA DRUŽBA V ZAGREBU

Podružnica
v LJUBLJANI, ŠELENBURGOVA 3

Zavaruje

po najugodnejših pogojih proti škodam: vsled požara, vlomske tatvine, razbitju stekla, transporta, nezgod in zakonitega jamstva. / Prevzema tudi zavarovanja avto-kaska, avto-jamstva ter sklepa življenska zavarovanja vseh vrst z in brez zdravniške preiskave za slučaj doživetja in smrti, otroška in štedilna zavarovanja po najmodernejših kombinacijah in cenih tarifih. Police naše družbe sprejema ministrstvo vojne in mornarice kot kavejjo pri ženitvi gg. oficirjev. / Vsa potrebna pojasnila so na razpolago pri vseh naših glavnih in krajevnih zastopstvih.

Gasilski zavodi d. d.

Čechy pri Prostějovu na Moravskem

Ustanovljeno leta 1820.

podružnica Maribor

Tomšičeva ul. št. 6

Lahka, dvokolna motorna brizgalnica z 16/18 HP motorjem, dobava vode 800 l v min., pritisk do 16 atm.

Specialna tovarna brizgalnic, sesaljk, lestev, cevi in oprave za gasilce, ekstinkterjev, avtomobilnih in motornih brizgalnic priporoča svoje prvovrstno, najmodernejše gasilsko orodje. Vse vrste telovadnega orodja. Ugodni plačilni pogoji. Za vse stroje se jamči! Cene solidne.

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D., LJUBLJANA

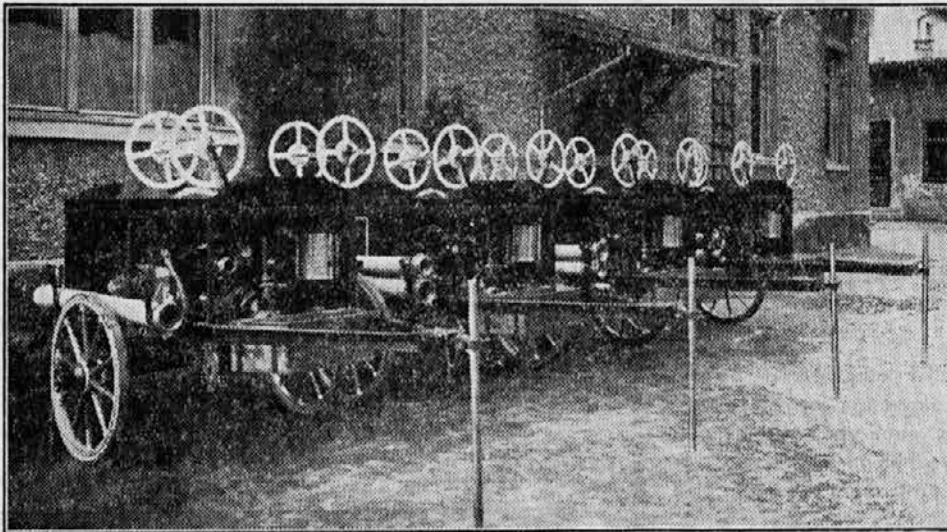
TELEFON ŠTEV. 28-29, 28-30

DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 35

NASLOV ZA BRZOJAVKE: STROJ

Motorne brizgalne.

Dvokolna ognjegasna motorna brizgalna tipa MB 1.

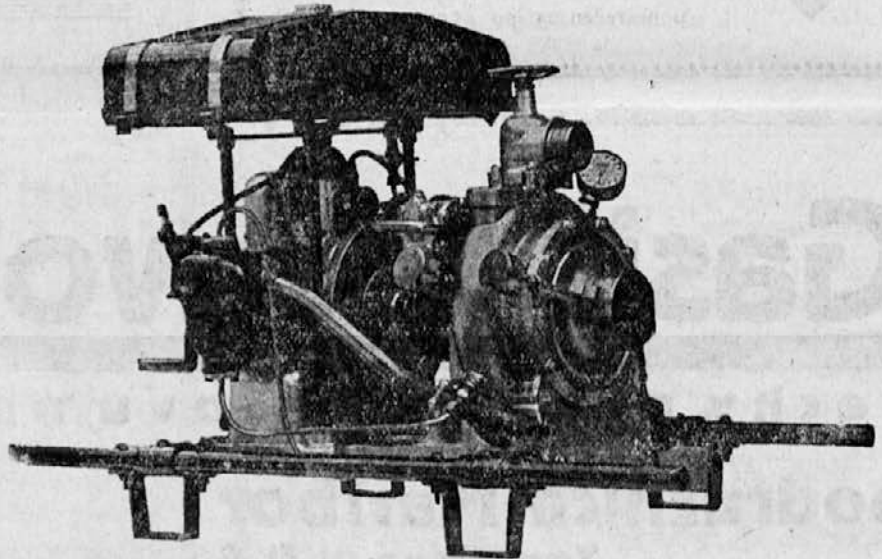
Motor - 36 ks.
Maksimalni pritisk -
17 ATM.
Delazmožnost - 1400 litrov
v minuti.
Dolžina curka - 56 metrov.

Prenosne motorne brizgalne tipa MB 2.

Motor - 14—16 ks.
Maksimalni pritisk - 14 ATM.
Dolžina curka 49 metrov.
Delazmožnost 600—700 litrov
v min.

Prenosne motorne brizgalne tipa MB 2/a

Motor - 17—18 ks.
Maksimalni pritisk - 17 ATM.
Dolžina curka - 42 metrov.
Delazmožnost 800—900 litrov
v min.

Vse naše motorne brizgalne so bile preizkušene od komisije, ki jo je odredila „Jugoslovanska gasilska zveza“, katera se je o brezhibnem delovanju brizgalen jako pohvalno izrazila.

Dobavljamo tudi vse gasilske potrebščine:
cevi, spojke, ročnike, čelade, sekirice,
pasove itd.

